

МИ і СВІТ

WE AND THE WORLD

УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН

Nous
et le monde
Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.
Toronto, Ont.
Canada

35 c.

P. 8

ЛИПЕНЬ — JULY

1957

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністративної кореспонденції (вплата грошей): M. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

З М І С Т:

**Краватка
Швеція з вікна автобуса
Штучний супутник Землі
Про стрільця Хмару
Спілка Української Молоді
"Фантом" в автомобілевих на-
гастрофах
Грудна хірургія
Вакації для здоров'я
Табір у Гайденау
Футбол в Австралії
Основні принципи атомної
бомби
Ліберійки зміють бути
гарними
Нові марки в пошану Франка
Що робитимемо в старому
віці?
В понеділок
Канадійське мистецтво
Сучасне**

ПРЕДСТАВНИЦТВА

ARGENTINA:
"Peremoha", J. M. Campos 556
San Andres, FCNGBM (Bs. As.)

AUSTRALIA:
Fokshan Library and Book Sup-
ply, 1 Barwon St., Glenroy,
W. 9, Vic.

BELGIQUE:
Ihnat Stachij, Esneux en Liege

BRASIL:
Waldomiro Ostapiw, Cx. postal
658, Ponta Grossa, Parana.

ENGLAND:
S. W. Shewchuk, 78 Kensington
Park Rd., London, W. 11.

FRANCE:
Kolankiwskyj Mykola, 186 Bld.
St. Germain, Paris VI, c.c. 876771

DEUTSCHLAND:
Fr. M. Harabatsch, Muenchen 23,
Gundenlinden St. 13.

VENEZUELA:
Mrs. K. Kolankiwsky, Caracas,
Av. C. Acosta, Edif. Claviere
#16, San Bernardino.

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: "Ми і Світ" — це улюблена лектура пластунів і СУМ-івців. На фото сумівка Люба Волощак оглядає нове число.

* * *

Річна передплата: для Англії — 25 шіл., Австралії — 30 шіл., для Бельгії — 120 б. фр., для Франції — 1100 фр., для Німеччини — 8 ДМ., для Аргентини й Півд. Америки — 60 арг. пезів, для Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 4 кан. долари. Ціна одного числа: 35 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

ШТУЧНИЙ СУПУТНИК ЗЕМЛІ

Штучні супутники матимуть значення не тільки як база для космічного польоту, але і як літаючі лабораторії для дослідження високих шарів атмосфери, тобто тих шарів, які розташовані на висотах порядку кількох сотень кілометрів над поверхнею Землі.

Вивчення цих шарів тепер можна здійснювати різними шляхами. Найважливіші з них такі: спостереження з Землі над різними оптичними явищами, які відбуваються у високих шарах атмосфери (явища сутінок, полярних сяйв, "падаючих зірок" — метеорів), дослідження електричного стану верхніх шарів атмосфери за допомогою радіохвиль, що посилаються наземними станціями і відбиваються від цих шарів, запуск спеціальних ракет, що мають пристрої для автоматичної реєстрації стану верхніх шарів атмосфери і передачі відповідних сигналів по радіо. Такі ракети злітають у висоту на кілька сот кілометрів. Але час їх польоту дуже малий і обчислюється лише кількома хвилинами. Крім того, ці ракети мають обмежену дальність дії.

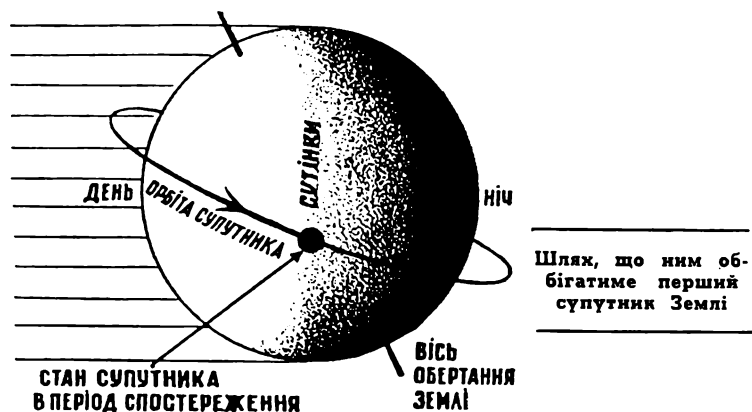
Штучний супутник являтиме собою металеву блискучу кулю діаметром близько півметра, яка обертатиметься навколо Землі по еліптичній орбіті, на середній висоті кілька сот кілометрів від земної по-

верхні. Кулю буде запущено за допомогою триступінчастої ракети. Як відомо, третій ступінь такої складеної ракети досягає тепер висоти понад 400 кілометрів.

Всередині кулі будуть прилади для автоматичної фіксації деяких даних про стан верхніх шарів атмосфери і передачі сигналів по радіо на Землю, де вони реєструватимуться спеціальною апаратурою.

Коли б не було атмосфери, супутник міг би обертатися навколо Землі дуже довго, практично — вічно. Але оскільки густість атмосфери навіть на висотах у кілька сот кілометрів є відчутною величиною, супутник внаслідок опору повітря буде "спіралити", знижуючись все більше і більше. При цьому він сильно нагріється і згорить, так і не впавши на Землю.

Маючи надійну густість повітря на великих висотах, можна було б досить точно визначити умови польоту супутника і, зокрема, відповісти на питання, скільки ж обертів він зробить перше, ніж упаде на Землю. Проте наявні дані про густість верхніх шарів атмосфери, одержані в результаті ракетного зондування, спостережень над метеорами, присмеркових явищ тощо, є дуже приблизними. Тому доведеться піти зворотним шляхом. Спостерігаючи за польотом штучного супутни-

ка навколо Землі і швидкістю його спірального спуску, можна буде судити про густість атмосфери у високих шарах її. Саме в цьому у полягає одна з головних цілей запуску супутника.

Чи можна буде спостерігати штучний супутник з Землі? Це питання цікавить не тільки вчених, але й широкі кола світової громадськості, яка стежить за розвитком робіт, зв'язаних з Міжнародним геофізичним роком.

Наведемо деякі опубліковані в пресі (журнал "Небо і телескоп", США, 1956 р.) відомості про орбіту супутника згідно з американським проектом. Місце запуску — очевидно східний берег півострова Флоріда (Північна Америка). Напрямок — південно-східний. Кут між площиною орбіти супутника і площиною екватора становитиме від 30 до 40 градусів.

Отже, якщо умови запуску супутника не зміняться, то він,

принаймні в перший свій оборот над Землею, пролетить над Атлантичним океаном поблизу північно-східного узбережжя Південної Америки, пересіче південний кінець Африки, Індійський океан, північну частину Австралії, Тихий океан, після чого почнеться другий оборот супутника.

У найближчій до Землі точці своєї орбіти (перигеї) віддаль супутника від поверхні Землі становитиме трохи більше 300 кілометрів, тоді як на найдальшій точці орбіти (апогеї) ця віддаль буде близько 1300 кілометрів. Отже, супутник обертатиметься навколо Землі на середній віддалі 800 кілометрів, який відповідає періоду обертання біля 100 хвилин, при середній швидкості коло 8 кілометрів на секунду.

Коли супутник буде в перигеї, його рух по небі відбуватиметься з кутовою швидкістю коло 1,3 градуса на секунду. Для прикладу вкажемо, що ку-

товий діаметр диска Місяця дорівнює приблизно 0,5 градуса. Таким чином, супутник пересунеться на таку кутову віддасть менш як за півсекунди. Територію США він пересіче за 10 хвилин.

Перейдемо тепер до питання, як можна буде побачити супутника. Насамперед зауважимо, що його вдасться спостерігати тільки в період вечірнього або ранкового присмерку. Очевидно, якщо супутник пролетить над яким-небудь місцем Землі вночі, то він буде в її тіні, а тому ми не зможемо його бачити. Якщо ж супутник пролетить над якимнебудь місцем вдень, то до нас буде обернена більша частина неосвітленої півкулі супутника, якої не вдасться бачити на яскравому фоні неба. Під час ранкового або вечірнього сутінку ми, перебуваючи в тіні Землі, будемо бачити близько половини освітленої Сонцем півкулі супутника на фоні слабо освітленого присмерковим світлом неба.

Розрахунок показує, що в цьому випадку супутник можна буде спостерігати на небі у вигляді слабенької зірочки, та й то при умові, що супутник буде в перигеї. Коли ж він буде в апогеї, то блиск зірочки зменшиться в 40 раз. Тому спостерігати штучний супутник вдасться тільки за допомогою невеликих телескопів, підзорних труб, сильних біноклів, біноклярів та інших подібних оптичних приладів. Проте і в цьому випадку знайти супутник буде нелегким завданням, бо для цього потрібно знати, в яко-

му місці неба слід його шукати в даний момент.

Найкращі умови видимості супутника будуть в зоні, обмеженій географічними широтами, рівними кутові нахилу орбіти до екватора. Поза цією зоною на далекій віддалі від неї на північ і на південь супутник ще вдасться побачити, але він матиме слабший блиск і буде знаходитися ближче до горизонту, де умови видимості взагалі погані.

Спостереження над супутником, проведені навіть за допомогою простих оптичних приладів, матимуть важливе значення. Справа в тому, що фіксація положення супутника в просторі за допомогою радіометодів може бути в ряді випадків ненадійною, хоча б через які-небудь несправності складного устаткування. Особливого значення набувають візуальні методи спостереження в перші моменти після запуску, а також у період "спірального спуску". Саме тому, незважаючи на труднощі, зв'язані з візуальними спостереженнями супутника, їх буде проведено в масовому масштабі. Так, у США організуються спеціальні групи любителів, які спостерігатимуть точний момент проходження супутника через площину меридіана, тобто площину, що проходить через вертикальну лінію даного місця і напрям північ-південь.

Дані спостережень — негайно передаватимуться по радіо в координаційний центр. Тут їх перевірять і введуть у спеціальну обчислювальну машину, що відразу ж використає ці дані для виправлення вже здобу-

тих раміше приблизних даних про положення, напрям польоту супутника і швидкість його руху.

На підставі цих поліпшених даних визначать дальшу "траєкторію" польоту супутника і умови його видимості в тому чи іншому районі земної кулі.

Слід відзначити, що за час повного обороту супутника, Земля встигне зробити тільки 0,07 обороту. Коли б ми були на супутнику, то протягом 100 хвилин пролетіли б над денним боком Землі й зоною вечірнього присмерку, опинилися б на нічному боці Землі і, пройшовши через зону ранкового присмерку, знов з'явилися б над денним боком. Тому зони видимості супутника, розташовані поблизу місць перетину сутінкових зон з орбітою

супутника, через кожні 100 хвилин зсуватимуться приблизно на 2700 кілометрів. Це дасть змогу спостерігачам багатьох країн взяти участь у спостереженнях. У деяких місцях вдасться спостерігати супутник двічі протягом одного сутінку.

Крім візуальних спостережень супутника, будуть проводитися й фотографічні — за допомогою телескопів. Для цього потрібні телескопи, що дають змогу фотографувати дуже великі ділянки неба. Дванадцять таких однотипних телескопів, спеціально призначених для спостережень над супутником, виготовляються тепер у США. За всю програму оптичних спостережень над супутником у Сполучених Штатах відповідає Смітсоніанська астрофізична обсерваторія.

Читачі розказують

ПРО СТІЛЬЦЯ ХМАРУ

В австрійській армії, як і у всіх арміях світу, не бракувало за часів першої світової війни воїнів-сміхунів. А вже найбільше було їх посеред наших славних Усусусів. Один з них звався Хмара. До гімназії ходив колись у Сокалі і там прозвали його чомусь "шайгіц".

Був відважним боевиком і прекрасним фронтовим розвідником, але мав свої "примхи": в нікого не питаючи дозволу, вряди-годи, йшов собі на пару днів до фронтового обозу — відпочити. Із-за його фронтової відваги, начальство це толерувало.

Пішов собі так Хмара "відпочивати" і перед весняною офенсивою 1915 року. Обоз був саме при шляху, що вів від командування бригади на фронт. Ідуть штабові старшини дорогою на конях, а Хмара стоїть при таборовій ватрі: забруджений у землянці плащ, без пояса (жуппі), на голові якась "ляндштурмівська" шапка, руки в кишенях... Зробив, лобур, дурну міну, та ще й рота роззявив. Ні в думці йому старшин здоровити! Розсердило це якогось молодого лейтенанта, стримав коня та питає Хмару на всіх відомих йому мовах: чи не знає

він, бувало, де примістилась команда бригади? — Команда, команда, вайсен, вайсен, — відповів Хмара, та показав рукою в правильний бік. Старшина написав щось в нотесі, вирвав картку, і мило всміхаючись, велів Хмарі занести це командантові.

Хмара знав німецьку мову прекрасно, не дарма ж австрійську гімназію кінчив. Тільки глипнув, відразу побачив, що лейтенант велів гостро покарати того, хто принесе цю картку.

А тут побіч воляк-мадяр, який бачив милий усміх лейтенанта, чуть зі шкіри не вискочить, цікавий знати, що там таке написано. Хмара підскакує та промовляє: "Цімбора, бачі, бригада, гаше консерва, салями, рум, палинка, шер, бок, цвібак, маркіраціо!"

— Ніщо інше, як "теплій" приділ на службу при бригаді!

COLLEGE STUDIO
PHOTOGRAPHER
ВЛАСНИК І. ЯРМОЛЮК
499 College St. Toronto, Ont.
WA. 2-2507

— подумав мадяр. — Там і випити і попоїсти можна!

— Дай мені цю карточку! — просить мадярина, а Хмара відмовляється, не дає. Врешті відступив йому, — за цвібак, чи може за бляшанку руму?!...

Мучився мадяр, завішений на "шпангах" в бригаді, аж поки ввечері не приїхав з фронту той старшина і не переконався, що карається хтось інший. За той час Хмара вже знову був у фронтовій землянці і розказував, під регіт сотні, про свій новий "подвиг"...

Анд. Кірічак

ДОСЯГНЕННЯ У ВИВЧЕННІ РЕВМАТИЗМУ

В останній час, науково-дослідчими медичними робітниками було зроблене дуже важливе відкриття в ділянці м'язів і рідини, що їх оточує в людському тілі, і які подають надію мати далекойдучі наслідки в лікуванні ревматизму й інших недуг.

До цього часу м'язи тіла розглядалися, в основному, як пучок багатьох волокон того самого характеру. Але найновіше наукове дослідження, з найпізнішим електрон-мікроскопом, розбило цю концепцію. Цим було встановлено, що м'язи скла-

даються не з однорідних, а з багатьох різних варіантів волокон.

Також, в рідині, що оточує м'язи й зв'язки, була знайдена й виділена цілком нова речовина, яка називається — хондройтин (chondroitin) — сульфатний комплекс. Шляхи, в яких ці волокна й ця речовина були заторкнуті теплом, холодом і іншими чинниками, та інші питання, детально вивчаються і дають можливість тепер виробляти відповідні корисні лікарства для тисячів, що терплять на ревматизм.

В. Дідюк

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Коли виходить з друку липневе число "Ми і Світ", в Торонті відбувається Здвиг української молоді, зорганізованої в карних рядах СУМ.

Сьогодні Спілка Української Молоді — це одна з найбільших наших організацій на чужині. Як знаємо, була вона заснована в Україні, на початку 1930-их років, зазнала важких переслідувань, її засновники й провідники були суджені на процесі СВУ й після їх ліквідації організація мусіла зникнути — розв'язатись.

І щойно на скитальщині СУМ відновлено спершу в Німеччині, а згодом і по всіх континентах, де тільки осіли укра-

їнські люди. Скрізь залопотів прапор, на якому пишуться написи: Бог і Україна! та Честь України — готов боронити!

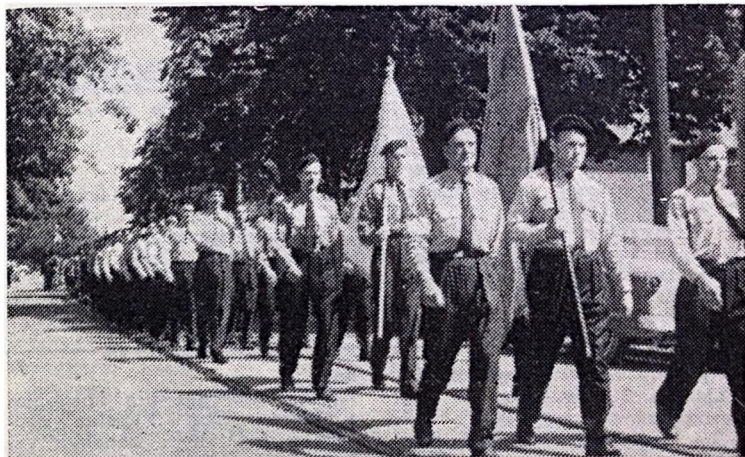
Об'єднуючи молодь з усіх українських земель, а також вже й ту, яка народилася на чужині, Спілка Української Молоді плекає в ній любов до свого рідного і справжній соборницький дух.

Багато з нас і не уявляють собі, яка чисельна сьогодні сумівська організація. Ось статистичні дані, якими дійсно можна гордитись:

Німеччина: 17 осередків старшого СУМ-у з 290 членами, 12 осередків Юного СУМ-у з 259 членами.

Сумівці на своїй оселі "Веселка" поблизу Торонта

Сумівські відділи в поході

Англія: 49 осередків СУМ-у з 2231 членами, 3 осередки Юного СУМ-у з 106 членами.

Бельгія: 14 осередків старшого СУМ-у, з 300 членами, 9 осередків Юного СУМ-у з 146 членами.

Австрія: 3 осередки старшого СУМ-у з 46 членами, 4 осередки Юного СУМ-у з 60 членами.

Франція: 6 осередків старшого СУМ-у з 162 членами, 7 осередків Юного СУМ-у з 37 членами.

Швеція: 1 осередок старшого СУМ-у з 16 членами.

Іспанія: 1 осередок старшого СУМ-у з 6 членами.

Разом в Європі є: 93 осередки старшого СУМ-у, з 3073 членами, та 35 осередків Ю. СУМ, з 608 членами.

В США: 26 осередків старшого СУМ-у з 2080 членами, 22 осередки Ю. СУМ-у з 1522 членами.

Канада: 22 осередки старшого СУМ-у з 1469 членами, 21 осередок Ю. СУМ-у з 1000 членами.

Австралія: 7 осередків старшого СУМ-у з 348 членами, 2 осередки Ю. СУМ-у з 38 членами.

Аргентина: 5 осередків старшого СУМ-у з 90 членами, 1 осередок Ю. СУМ-у з 14 членами.

Бразилія: 3 осередки старшого СУМ-у з 68 членами.

Парагвай: 6 осередків старшого СУМ-у з 103 членами.

Венесуела: 1 осередок старшого СУМ-у.

Разом за океаном: 72 осередки старшого СУМ-у з 4158 членами, 46 осередків Ю. СУМ-у з 2574 членами.

Разом в цілому світі сумівська організація має: 165 осередків старшого СУМ-у з 7231

ЧОМУ НЕ ПОСПІШАЄТЕ?

Ще тому рік найдешевші картини М. Кричевського можна було набути вже за ціну 30 доларів. Сьогодні вони продаються, починаючи від 50 доларів. Це також ще дуже дешево! Незабаром їх ціна буде куди вища!

А. Сологуб теж сьогодні ще дуже дешевий. Але в нього, — кажуть чужинні критики, — велике майбутнє!

На нічому не зроблено таких грошей, як на вчасному закупні картин!

Відвідуючи Торонто, зайдіть оглянути приватну галерію картин українських малярів у редакції "Ми і Світ", напевно знайдете собі картину, яка прикрасить Вашу хату і свідчитиме краще про Ваш достаток, як "заховані в панчохи" долари.

членами, та 81 осередок Ю. СУМ-у з 3182 членами, а всіх разом сумівців є: 10413.

За час свого десятилітнього відновленого існування СУМ виконав велику працю і то в найважливішій ділянці: збереження і виховання нашої мо-

лоді.

Коли сьогодні під прапором з написом "Бог і Україна" маршує десять тисяч молодих українців та українок, то організація, яка веде їх, справді заслуговує на пошану і признання всього українського народу.

НАЙСТАРША КУХОВАРСЬКА КНИЖКА

Мабуть, найстаршою куховарською книжкою світу є "Віандіє де Тейван", написаний у французькій мові.

Тейван був головним кухарем французьких королів в XIV ст. Він помер в 1395 році. Його книжка довгий час передавалась у рукописах, бо друку тоді ще не знали. Видруковано її вперше в 1483 році і з того часу багато разів перевидавано.

Кухня Тейвана має чимало староримських страв, до яких додавалось багато різного коріння і перцю.

ДОРОГА ЧЕРЕЗ АТЛАНТИК ТРИВАТИМЕ ВСЬОГО ГОДИНУ

Спеціаліст в проблемах міжконтинентальної і міжпланетної подорожі, Віллі Лій, заявив, виступаючи з докладом в Американським товаристві наукових дослідів, що за 20 років повітряні ракети летітимуть через Атлантик всього одну годину.

В КАТАКОМБАХ ОДЕСИ

П'ять учнів у віці 10-14 років вирішили минулого місяця прослідити катакомби, що знаходяться поблизу міста. Вони заблукали в цьому підземному лабіринті, що тягнеться на сотні кілометрів під землею і 100 людей шукало три дні, поки їх віднайшли.

ШТУЧНИЙ СУПУТНИК ЗЕМЛІ

Штучні супутники матимуть значення не тільки як база для космічного польоту, але і як літаючі лабораторії для дослідження високих шарів атмосфери, тобто тих шарів, які розташовані на висотах порядку кількох сотень кілометрів над поверхнею Землі.

Вивчення цих шарів тепер можна здійснювати різними шляхами. Найважливіші з них такі: спостереження з Землі над різними оптичними явищами, які відбуваються у високих шарах атмосфери (явища сутінок, полярних сьайв, "падаючих зірок" — метеорів), дослідження електричного стану верхніх шарів атмосфери за допомогою радіохвиль, що посилаються наземними станціями і відбиваються від цих шарів, запуск спеціальних ракет, що мають пристрої для автоматичної реєстрації стану верхніх шарів атмосфери і передачі відповідних сигналів по радіо. Такі ракети злітають у висоту на кілька сот кілометрів. Але час їх польоту дуже малий і обчислюється лише кількома хвилинами. Крім того, ці ракети мають обмежену дальність дії.

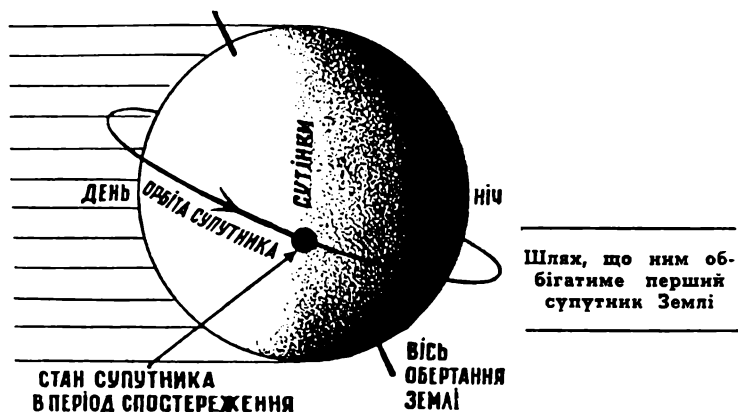
Штучний супутник являтиме собою металеву блискучу кулю діаметром близько півметра, яка обертатиметься навколо Землі по еліптичній орбіті, на середній висоті кілька сот кілометрів від земної по-

верхні. Кулю буде запущено за допомогою триступінчастої ракети. Як відомо, третій ступінь такої складеної ракети досягає тепер висоти понад 400 кілометрів.

Всередині кулі будуть прилади для автоматичної фіксації деяких даних про стан верхніх шарів атмосфери і передачі сигналів по радіо на Землю, де вони реєструватимуться спеціальною апаратурою.

Коли б не було атмосфери, супутник міг би обертатися навколо Землі дуже довго, практично — вічно. Але оскільки густість атмосфери навіть на висотах у кілька сот кілометрів є відчутною величиною, супутник внаслідок опору повітря буде "спіралити", знижуватись все більше і більше. При цьому він сильно нагріється і згорить, так і не впавши на Землю.

Маючи надійну густість повітря на великих висотах, можна було б досить точно визначити умови польоту супутника і, зокрема, відповісти на питання, скільки ж обертів він зробить перше, ніж упаде на Землю. Проте наявні дані про густість верхніх шарів атмосфери, одержані в результаті ракетного зондування, спостережень над метеорами, присмеркових явищ тощо, є дуже приблизними. Тому доведеться піти зворотним шляхом. Спостерігаючи за польотом штучного супутни-

на навколо Землі і швидкістю його спірального спуску, можна буде судити про густість атмосфери у високих шарах її. Саме в цьому і полягає одна з головних цілей запуску супутника.

Чи можна буде спостерігати штучний супутник з Землі? Це питання цікавить не тільки вчених, але й широкі кола світової громадськості, яка стежить за розвитком робіт, зв'язаних з Міжнародним геофізичним роком.

Наведемо деякі опубліковані в пресі (журнал "Небо і телескоп", США, 1956 р.) відомості про орбіту супутника згідно з американським проєктом. Місце запуску — очевидно східний берег півострова Флоріда (Півлічна Америка). Напрямок — південно-східний. Кут між площиною орбіти супутника і площиною екватора становитиме від 30 до 40 градусів.

Отже, якщо умови запуску супутника не зміняться, то він,

принаймні в перший свій оборот над Землею, пролетить над Атлантичним океаном поблизу північно-східного узбережжя Південної Америки, пересіче південний кінець Африки, Індійський океан, північну частину Австралії, Тихий океан, після чого почнеться другий оборот супутника.

У найближчій до Землі точці своєї орбіти (перигеї) віддаль супутника від поверхні Землі становитиме трохи більше 300 кілометрів, тоді як на найдавшій точці орбіти (апогеї) ця віддаль буде близько 1300 кілометрів. Отже, супутник обертатиметься навколо Землі на середній віддалі 800 кілометрів, якій відповідає період обертання біля 100 хвилин, при середній швидкості коло 8 кілометрів на секунду.

Коли супутник буде в перигеї, його рух по небі відбуватиметься з кутовою швидкістю коло 1,3 градуса на секунду. Для прикладу вважимо, що ку-

товий діаметр диска Місяця дорівнює приблизно 0,5 градуса. Таким чином, супутник пересунеться на таку кутову віддачу менш як за півсекунди. Територію США він пересіче за 10 хвилин.

Перейдемо тепер до питання, як можна буде побачити супутника. Насамперед зауважимо, що його вдасться спостерігати тільки в період вечірнього або ранкового присмерку. Очевидно, якщо супутник пролетить над яким-небудь місцем Землі вночі, то він буде в її тіні, а тому ми не зможемо його бачити. Якщо ж супутник пролетить над якимнебудь місцем адень, то до нас буде обернена більша частина неосвітленої півкулі супутника, якої не вдасться бачити на яскравому фоні неба. Під час ранкового або вечірнього сутінку ми, перебуваючи в тіні Землі, будемо бачити близько половини освітленої Сонцем півкулі супутника на фоні слабо освітленого присмерковим світлом неба.

Розрахунок показує, що в цьому випадку супутник можна буде спостерігати на небі у вигляді слабенької зірочки, та й то при умові, що супутник буде в перигеї. Коли ж він буде в апогеї, то блиск зірочки зменшиться в 40 раз. Тому спостерігати штучний супутник вдасться тільки за допомогою невеликих телескопів, підзорних труб, сильних біноклів, біноклярів та інших подібних оптичних приладів. Проте і в цьому випадку знайти супутник буде нелегким завданням, бо для цього потрібно знати, в яко-

му місці неба слід його шукати в даний момент.

Найкращі умови видимості супутника будуть в зоні, обмеженій географічними широтами, рівними кутові нахилу орбіти до екватора. Поза цією зоною на далекій віддалі від неї на північ і на південь супутник ще вдасться побачити, але він матиме слабший блиск і буде знаходитися ближче до горизонту, де умови видимості взагалі погані.

Спостереження над супутником, проведені навіть за допомогою простих оптичних приладів, матимуть важливе значення. Справа в тому, що фіксація положення супутника в просторі за допомогою радіометодів може бути в ряді випадків ненадійною, хоча б через які-небудь несправності складного устаткування. Особливого значення набувають візуальні методи спостереження в перші моменти після запуску, а також у період "спірального спуску". Саме тому, незважаючи на труднощі, зв'язані з візуальними спостереженнями супутника, їх буде проведено в масовому масштабі. Так, у США організуються спеціальні групи любителів, які спостерігатимуть точний момент проходження супутника через площину меридіана, тобто площину, що проходить через вертикальну лінію даного місця і напрям північ-південь.

Дані спостережень негайно передаватимуться по радіо в координаційний центр. Тут їх перевірять і введуть у спеціальну обчислювальну машину, що відразу ж використає ці дані для виправлення вже здобу-

тих раміше приблизних даних про положення, напрям польоту супутника і швидкість його руху.

На підставі цих поліпшених даних визначають дальшу "траєкторію" польоту супутника і умови його видимості в тому чи іншому районі земної кулі.

Слід відзначити, що за час повного обороту супутника, Земля встигне зробити тільки 0,07 обороту. Коли б ми були на супутнику, то протягом 100 хвилин пролетіли б над денним боком Землі й зоною вечірнього присмерку, опинилися б на нічному боці Землі і, пройшовши через зону ранкового присмерку, знов з'явилися б над денним боком. Тому зони видимості супутника, розташовані поблизу місць перетину сутінкових зон з орбітою

супутника, через кожні 100 хвилин зсуватимуться приблизно на 2700 кілометрів. Це дасть змогу спостерігачам багатьох країн взяти участь у спостереженнях. У деяких місцях вдасться спостерігати супутник двічі протягом одного сутінку.

Крім візуальних спостережень супутника, будуть проводитися й фотографічні — за допомогою телескопів. Для цього потрібні телескопи, що дають змогу фотографувати дуже великі ділянки неба. Дванадцять таких однотипних телескопів, спеціально призначених для спостережень над супутником, виготовляються тепер у США. За всю програму оптичних спостережень над супутником у Сполучених Штатах відповідає Смітсонівська астрофізична обсерваторія.

Читачі розказують

ПРО СТРІЛЬЦЯ ХМАРУ

В австрійській армії, як і у всіх арміях світу, не бракувало за часів першої світової війни воєнів-сміхунів. А вже найбільше було їх посеред наших славних Усусів. Один з них звався Хмара. До гімназії ходив колись у Сокалі і там прозвали його чомусь "шайгіц".

Був відважним боєвиком і прекрасним фронтовим розвідником, але мав свої "примхи": в нікого не питаючи дозволу, вряди-годи, йшов собі на пару днів до фронтового обозу — відпочити. Із-за його фронтової відваги, начальство це толерувало.

Пішов собі так Хмара "відпочивати" і перед весняною офенсивою 1915 року. Обоз був саме при шляху, що вів від командування бригади на фронт. Ідуть штабові старшини дорогою на конях, а Хмара стоїть при таборній ватрі: забруджений у землянці плащ, без пояса (купі), на голові якась "ляндштурмівська" шапка, руки в кишенях... Зробив, лобур, дурну міну, та ще й рота роззявив. Ні в думці йому старшини здоровити! Розсердило це якогось молодого лейтенанта, стримав коня та питає Хмару на всіх відомих йому мовах: чи не знає

він, бувало, де примістилась команда бригади? — Команда, команда, вайсен, вайсен, — відповів Хмара, та показав рукою в правильний бік. Старшина написав щось в нотесі, вирвав картку, і мило всміхаючись, велів Хмарі занести це командантові.

Хмара знав німецьку мову прекрасно, не дарма ж австрійську гімназію кінчив. Тільки глипнув, відразу побачив, що лейтенант велів гостро покарати того, хто принесе цю картку.

А тут побіч воляк-мадяр, який бачив милий усміх лейтенанта, чуть зі шкіри не вискочить, цікавий знати, що там таке написано. Хмара підскакує та промовляє: "Цімбора, бачі, бригада, гаше консерва, саламі, рум, палінка, шер, бок, цвібак, маркіраціо!"

— Ніщо інше, як "теплій" приїдл на службу при бригаді!

COLLEGE STUDIO
PHOTOGRAPHER
ВЛАСНИК І. ЯРМОЛЮК
499 College St. Toronto, Ont.
WA. 2-2507

— подумав мадяр. — Там і випити і попоїсти можна!

— Дай мені цю карточку! — просить мадярина, а Хмара відмовляється, не дає. Врешті відступив йому, — за цвібак, чи може за бляшанку руму?!

Мучився мадяр, завішений на "шпангах" в бригаді, аж поки ввечері не приїхав з фронту той старшина і не переконався, що карається хтось інший. За той час Хмара вже знову був у фронтовій землянці і розказував, під регіт сотні, про свій новий "подвиг"...

Анд. Кірічак

ДОСЯГНЕННЯ У ВИВЧЕННІ РЕВМАТИЗМУ

В останній час, науково-дослідчими медичними робітниками було зроблене дуже важливе відкриття в ділянці м'язів і рідини, що їх оточує в людському тілі, і які подають надію мати далекойдучі наслідки в лікуванні ревматизму й інших недуг.

До цього часу м'язи тіла розглядалися, в основному, як пучок багатьох волокон того самого характеру. Але найновіше наукове дослідження, з найпізнішим електрон-мікроскопом, розбило цю концепцію. Цим було встановлено, що м'язи скла-

даються не з однорідних, а з багатьох різних варіантів волокон.

Також, в рідині, що оточує м'язи й зв'язки, була знайдена й виділена цілком нова речовина, яка називається — чондройтин (chondroitin) — сульфатний комплекс. Шляхи, в яких ці волокна й ця речовина були заторкнуті теплом, холодом і іншими чинниками, та інші питання, детально вивчаються і дають можливість тепер виробляти відповідні корисні лікарства для тисячів, що терплять на ревматизм.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Коли виходить з друку липневе число "Ми і Світ", в Торонті відбувається Здвиг української молоді, зорганізованої в карних рядах СУМ.

Сьогодні Спілка Української Молоді — це одна з найбільших наших організацій на чужині. Як знаємо, була вона заснована в Україні, на початку 1930-их років, зазнала важких переслідувань, її засновники й провідники були суджені на процесі СВУ й після їх ліквідації організація мусіла зникнути — розв'язатись.

І щойно на скитальщині СУМ відновлено спершу в Німеччині, а згодом і по всіх континентах, де тільки осіли укра-

їнські люди. Скрізь залопотів прапор, на якому пишуться написи: Бог і Україна! та Честь України — готов боронити!

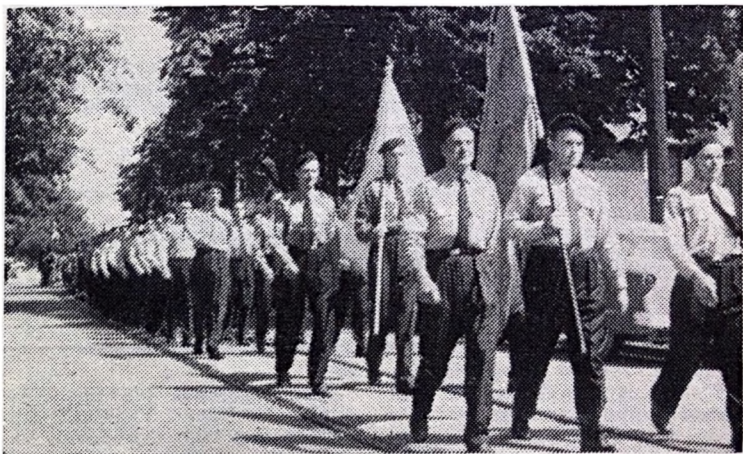
Об'єднуючи молодь з усіх українських земель, а також вже й ту, яка народилася на чужині, Спілка Української Молоді плекає в ній любов до свого рідного і справжній соборницький дух.

Багато з нас і не уявляють собі, яка чисельна сьогодні сумівська організація. Ось статистичні дані, якими дійсно можна гордитись:

Німеччина: 17 осередків старшого СУМ-у з 290 членами, 12 осередків Юного СУМ-у з 259 членами.

Сумівці на своїй оселі "Веселка" поблизу Торонта

Сумівські відділи в поході

Англія: 49 осередків СУМ-у з 2231 членами, 3 осередки Юного СУМ-у з 106 членами.

Бельгія: 14 осередків старшого СУМ-у, з 300 членами, 9 осередків Юного СУМ-у з 146 членами.

Австрія: 3 осередки старшого СУМ-у з 46 членами, 4 осередки Юного СУМ-у з 60 членами.

Франція: 6 осередків старшого СУМ-у з 162 членами, 7 осередків Юного СУМ-у з 37 членами.

Швеція: 1 осередок старшого СУМ-у з 16 членами.

Іспанія: 1 осередок старшого СУМ-у з 6 членами.

Разом в Європі є: 93 осередки старшого СУМ-у, з 3073 членами, та 35 осередків Ю. СУМ, з 608 членами.

В США: 26 осередків старшого СУМ-у з 2080 членами, 22 осередки Ю. СУМ-у з 1522 членами.

Канада: 22 осередки старшого СУМ-у з 1469 членами, 21 осередок Ю. СУМ-у з 1000 членами.

Австралія: 7 осередків старшого СУМ-у з 348 членами, 2 осередки Ю. СУМ-у з 38 членами.

Аргентина: 5 осередків старшого СУМ-у з 90 членами, 1 осередок Ю. СУМ-у з 14 членами.

Бразилія: 3 осередки старшого СУМ-у з 68 членами.

Парагвай: 6 осередків старшого СУМ-у з 103 членами.

Венесуела: 1 осередок старшого СУМ-у.

Разом за океаном: 72 осередки старшого СУМ-у з 4158 членами, 46 осередків Ю. СУМ-у з 2574 членами.

Разом в цілому світі сумівська організація має: 165 осередків старшого СУМ-у з 7231

ЧОМУ НЕ ПОСПИШАЄТЕ?

Ще тому рік найдешевші картини М. Кричевського можна було набути вже за ціну 30 доларів. Сьогодні вони продаються, починаючи від 50 доларів. Це також ще дуже дешево! Незабаром їх ціна буде куди вища!

А. Сологуб теж сьогодні ще дуже дешевий. Але в нього, — кажуть чужинні критики, — велике майбутнє!

На нічому не зроблено таких грошей, як на вчасному закупні картин!

Відвідуючи Торонто, зайдіть оглянути приватну галерію картин українських малярів у редакції "Ми і Світ", напевно знайдете собі картину, яка прикрасить Вашу хату і свідчитиме краще про Ваш достаток, як "заховані в панчохи" долари.

членами, та 81 осередок Ю. СУМ-у з 3182 членами, а всіх разом сумівців є: 10413.

За час свого десятилітнього відновленого існування СУМ виконав велику працю і то в найважливішій ділянці: збереження і виховання нашої мо-

лоді.

Коли сьогодні під прапором з написом "Бог і Україна" маршує десять тисяч молодих українців та українок, то організація, яка веде їх, справді заслуговує на пошану і признання всього українського народу.

НАЙСТАРША КУХОВАРСЬКА КНИЖКА

Мабуть, найстаршою куховарською книжкою світу є "Віандіс де Тейван", написаний у французькій мові.

Тейван був головним кухарем французьких королів в XIV ст. Він помер в 1395 році. Його книжка довгий час передавалась у рукописах, бо друку тоді ще не знали. Видруковано її вперше в 1483 році і з того часу багато разів перевидавано.

Кухня Тейвана має чимало староримських страв, до яких додавалось багато різного коріння і перцю.

ДОРОГА ЧЕРЕЗ АТЛАНТИК ТРИВАТИМЕ ВСЬОГО ГОДИНУ

Спеціаліст в проблемах міжконтинентальної і міжпланетної подорожі, Віллі Лій, заявив, виступаючи з докладом в Американському товаристві наукових дослідів, що за 20 років повітряні ракети летітимуть через Атлантик всього одну годину.

В КАТАКОМБАХ ОДЕСИ

П'ять учнів у віці 10-14 років вирішили минулого місяця прослідити катакомби, що знаходяться поблизу міста. Вони заблудили в цьому підземному лабіринті, що тягнеться на сотні кілометрів під землею і 100 людей шукало три дні, заки їх віднайшли.

“ФАНТОМ” В АВТОМОБІЛЕВИХ КАТАСТРОФАХ

Малий, лисий чоловік, — не молодий уже віком, що його очі скриваються поза великими окулярами, закінчив саме довге, шестимісячне слідство в справі одної з найнезвичайніших автових катастроф: Без найменшої причини, на рівній дорозі, розбилося авто відомого промисловця об придорожнє дерево!

Це не була перша з таких незрозумілих катастроф. Від 1954 року вони почали траплятися щораз частіше, так що обезпеченеві компанії у Франції вирішили доручити прослідження усіх тих справ відомому експертові, Жеромові Жерардові.

Він взявся вивопнити це доручення найбільш солідно. Ось перед ним спеціальна карта Франції, де позначені всі катастрофи “без причини”. Зразу видно, що подекуди ці нещастя якось дивно сконцентровані. Мимохіть приходить думка, чи це може якісь “нещасливі місця”?

Жером Жерард впевняє, що на терені Франції (він просліджував тільки Францію) є місця катастроф, спеціально піддані під якісь невідомі впливи — місячні, магнетичні, астральні, а може ще й інші. Про це часто знає населення з давендавна. Існує там, напр. місцевість П’ї-де-Дом, яку оминали здалека ще давні поштові дилжанси.

Але в багатьох випадках при-

чина катастроф лежить в мозку шофера.

В 1955 році Франція мала рекорд катастроф в Європі: 65.000 випадків з 5.500 смертними жертвами. З цього числа біля 5% є саме таких “без причини”. Це посвідчують часто пасажир авта, а інколи й сам шофер говорить: “Я не знаю, що мені сталося!”

У 1950 році вивернув у рів своє велике авто, їдучи малою швидкістю, ліонський багатий промисловець. Згинули його молода жінка і синок. В амбулянсі промисловець безупинну повторював: — Мене притиснула до рова червона вантажна машина, яка мене переганяла! Він докладно описав машинну, подавши навіть комерсійний знак, виписаний білими буквами на червоному тлі. Але ніхто більше в цілій окрузі не бачив тої машини. Вона існувала тільки в його уяві.

Жером Жерард каже, що шофер може заснути на якусь соту частину секунди і прокинутися безпосередньо перед катастрофою, навіть не помітивши, що він спав. І саме таким задріманням пояснюють експерти частину тих катастроф “без причини”. На них наражені головню шофери важких машин, які їдуть сотні і тисячі миль без зупинки. Експерименти виявили, що на тритисячному кілометрі, після 45 годин їзди, шофер перебуває в якомусь стані півсну. Тоді всі його ре-

R. MYNDIUK & SON**Bcl роди асекурації****575 Queen St. W.****(над Аркою)****Toronto 2B****Office: EM 6-6326****Res.: LE6-4444**

флексии послаблені, закрути на дорогах видаються простішими, перехрестя більш віддаленими. Казали шоферам, перервіть іздугу безпосередньо перед вашим повним вичерпанням. Але ніхто не перервав добровільно, бо це був стан, коли вони вже були позбавлені своєї волі. Тому й не можна вірити змученому шоферові, коли він каже, що почувається добре.

Інколи шофер піддається гіпнозі вулиці. Такий штучний сон можуть спричинити чимало чинників. На дорозі до Ліль, в 10-й годині ранку розбив авто молодий інженер. — "Я не знаю, що сталося, — сказав він. — Дорога була проста і порожня, я почувався знаменито, був випочатий. Я напевно не задрімав!"

Жером Жерард каже, що цього інженера заспала монотонність краєвиду і регулярний ритм авта. Найчастіше приписують прикорожні дерева, схожі одне на одне. Просліджено навіть, що регулярний ритм маяка перед хліткою в короткому часі засипляє собаку. В ЗДА спеціально побудовано експериментальну дорогу, щоб прослідити діяння монотонності дерев, засаджених в одна-

кових відстанях, а також жовтих ліній, що визначають середину дороги.

Зокрема незвичайно діє гіпноза вночі. Стверджено, що в усіх шоферів бувають хвилини, коли вони зовсім не бачать шляху перед собою, — якщо тоді трапиться на дорозі якась перешкода, то катастрофа неминуча.

До тієї серії катастроф, в наслідок ілюзій, Жером Жерард зараховує також усі "фантоми", що коштують життя стільки людей. Зорова помилка часто спричинює галюцинацію: Джеймс Дін — відомий галівудський актор, — згинув тільки тому, що хотів виминутися прохогого, якого побачив перед автом, але який в дійсності не існував. Один з паризьких шоферів забив у катастрофі жінку й дитину, які їхали на його возі, бо хотів обминутися "заблуканого коня", що став перед автом. Ніхто більше не бачив того коня на паризькому бульварі!

Зокрема пильну увагу присвятив Жером Жерард т. зв. нещасливим місцям. Він проїхав десятки разів тими дорогами, де катастрофи траплялися найчастіше, і справді помітив, що інколи його віз наче підлітає в повітря, не вповні повинуються його волі, — самовільно повертається вправо, чи вліво. Рівночасно з тим появлявся в ньому самому якийсь неспокій. Мав враження, що причина криється радше в ньому самому, як в дорозі. Людський організм — це дуже складна машина і його реакції дуже непередбачені. Є багато людей, які дістають завороту

голови, поглянувши в пропасть, або тільки згадавши про високі гірські шпилі.

Стверджено, що коли трапляється на дорозі нещасливий випадок, то часто трапляється і другий у віддалі кількох кілометрів. Очевидно, що це наслідок психічного почуття шоферів, які виходять з рівноваги, побачивши нещастя. Це саме може діятися і на "нещасливих місцях". Зближаючись до "фатального" місця, людина бентежиться і її мозок не працює вже нормально. Самі знаємо, що часто, коли хочемо чогось уникнути, тоді, поденерву-

вавшись, саме те робимо.

Отже найчастішою причиною т. зв. катастроф без причини є подразнений психічний стан водія авта. Він буває, коли шофер перед виїздом чи в часі їзди зденервується, коли чимсь журиться, коли зайнятий якоюсь справою.

Тому також давно вже усталено листу фахів, які найбільш наражені на катастрофи, це: лікарі, журналісти, адвокати, керівники підприємств, — словом ті, чії турботи не кінчаються з годинами праці, а супроводять їх і на відпочинок.
(жж)

ЙОГИ Й НАУКА

"Шукаємо йогів — добровольців, що погодилися б літати в повітрі і живцем закопуватися в землю для потреб модерної науки" — таке оголошення появилася в багатьох індійських часописах. Це два американські вчені хочуть при допомозі найновішого наукового приладдя прослідити незвичайність обдарування йогів.

ГОДИННИК ЗАВОДИТЬСЯ СОНЦЕМ

У Швейцарії зроблено годинник, який заводиться сонцем. В цьому годиннику є фотоеlement, що перетворює світлову енергію на електричний струм. Струм обертає мікроmotor вагою 75 грамів! Motor заводить пружину годинника через зубчасту передачу. Пружина заводиться тим швидше, чим краще освітлений годинник. Пробувши всього чотири години на сонці, годинник може потім йти три доби в повній темряві.

ПЛІСЕНЬ ЗАХИЩАЄ МЕТАЛ

Вчені усіх країн вишукують засоби боротьби з корозією: на кожні 10 кілограмів щорічно виплавлюваного металу припадає майже кілограм зруйнованого за цей самий час іржею. А між тим інколи знаходять металеві вироби, які пробули в землі сотні років і не мають на собі слідів іржі.

Британський державний інститут провів велику дослідну роботу, в результаті якої встановлено, що в землі сталь вкривається плісінню, і вона добре захищає метал, плісень утворюють актиноміцети, які живуть на металі. Тепер англійські вчені проводять дослід, щоб добути з актиноміцетів хімічні речовини для боротьби з корозією.

ГРУДНА ХІРУРГІЯ

Грудна хірургія, тобто хірургія органів грудної порожнини, є наймолодшою галуззю медичної науки. Всі органи людського тіла вже давно були об'єктами хірургічного втручання. На шлунку, кишечник, навіть на спинному і головному мозку повсякденно робились операції, і тільки органи грудної порожнини майже до останнього часу лишались недоступними для хірурга.

Протягом півстоліття зроблено численні спроби оперувати на цих органах, проте майже всі вони кінчались невдачами. При розтині плевральної порожнини у хворих спостерігалась задишка, наставало гостре кисневе голодування і вони гинули, бо організм неспроможний був справитися з цими ускладненнями. І тільки останнім часом хірурги успішно розв'язали дуже складну проблему операцій у грудній порожнині.

Досягнення грудної хірургії — це результат напруженої творчої роботи лікарів і вчених усього світу. Ціною великої праці створено потрібні умови, що забезпечують успішне проведення внутрігрудних операцій. Так, розроблено успішні методи знеболювання (місцева анестезія), що дають змогу виключити больову чутливість після розтину порожнини плеври.

Іншим, не менш ефективним засобом знеболювання є так

званий інтратрахеальний ефірно-кисневий наркоз. Суть його полягає ось у чому. За допомогою спеціальних апаратів суміш парів ефіру і кисню вводиться через довгу трубку безпосередньо в трахею. Завдяки цьому забезпечується доставка в організм необхідної кількості кисню і запобігається спаданню легень при розтині плевральної порожнини.

Серйозною перешкодою при внутрігрудних операціях є шок. У боротьбі з ним досягнуто тепер успішних результатів. Дуже важливими засобами, що запобігають розвиткові шоку, крім належного знеболювання, є безперервне переливання крові, застосування різних серцевих препаратів і глюкози. Ці засоби включаються як тільки з'являється загроза шоку, що легко можна визначити спеціальними апаратами або просто вимірюванням кров'яного тиску.

Сучасна операційна забезпечена досконалою апаратурою, яка дає змогу весь час уважно стежити за зміною електрокардіограми, за зміною насичення крові киснем. Ця апаратура особливо необхідна при складних операціях на серці.

Або візьмімо таке питання, як боротьба з інфекціями. Довгий час хворі гинули від післяопераційних нагноєнь плевральної порожнини навіть після успішно закінчених операцій. З

появою антибіотиків становище докорінно змінилось. Застосовуючи після операції пеніцилін, стрептоміцин, біоміцин, вдається запобігти запальному процесові в рані.

Всі ці умови, поряд з розширенням наших знань у галузі анатомії та розробкою спеціальних технічних прийомів оперативного втручання, дали змогу хірургам успішно розв'язати дуже складну проблему операцій на органах грудної порожнини.

Розповімо докладніше про досягнення грудної хірургії, захворювання та лікування оперативним способом різних органів.

Візьмімо, наприклад, такий орган, як стравохід. Зустрічаються дуже тяжкі його ураження, при яких хворі раніше прирікались на смерть або на харчування через трубку, вшиті безпосередньо в шлунок. Найбільш небезпечним з них є рак стравоходу. Справа в тому, що це захворювання підкрадається непомітно. Проявляється воно головним чином в утрудненні проходження їжі, яке згодом перетворюється в цілковиту непрохідність стравоходу.

Ще десять років тому всі такі хворі вважались безнадійними, бо хірурги не вміли видаляти пухлини стравоходу. Тепер лікування рака стравоходу хірургічним способом увійшло в практику.

Операція при раку стравоходу полягає ось у чому. Під наркозом або місцевою анестезією широко розкривається плевральна порожнина по сьомому або восьмому міжребер'ю. Після обслідування середостіння і виявлення пухлини стравохід

виділяється; потім розтинається діафрагма і виділяється шлунок. Ділянка стравоходу, уражена пухлиною, вирізується, шлунок з червоні порожнини піднімається в грудну і зшивається з центральним кінцем стравоходу. Так відновлюється безперервність травного тракту. Шлунок у таких хворих лишається в грудній порожнині. Як показує практика, це не супроводиться ніякими розладами живлення, дихання або кровообігу.

На жаль, результати операцій, зроблених із запізненням, лишають бажати багато кращого. Вирізування хірургом занедбані пухлини здебільшого не відвертає розвитку рецидивів захворювання. Ось чому раннє звертання хворих до лікаря і своєчасна діагностика в лікувальних закладах пухлини стравоходу дають набагато кращі і ефективніші результати операцій.

Другим видом захворювання стравоходу є його рубцеве звуження. Причиною його буває ковання опікаючих рідин, наприклад кислоти чи лужних солей. Найчастіше рубцеве звуження спостерігається у дітей, які через недогляд батьків випивають ці рідини. В результаті опіку стравоходу розвивається стійке звуження його просвіту аж до цілковитої непрохідності їжі. Таких хворих вдавалось врятувати тільки вшиванням гумової трубки в шлунок, через яку вони були приречені годуватися до кінця свого життя.

Хірурги докладно розробили методику створення штучного стравоходу з тонкої кишки. Суть цієї операції полягає в

щами. Як відомо, серце перебуває в безперервному русі і це дуже утруднює всі маніпуляції на ньому. При пошкодженні серця виникає дуже сильна кровотеча, яка може привести хворого до смерті протягом кількох секунд. Серце не можна ні спинити ні мить, ні виключити з сфери його діяльності, бо припинення кровообігу навіть на 4-5 хвилин веде до непоправних змін у головному мозку.

Щоб успішно лікувати серце, потрібна точна діагностика його захворювання. Саме це до останнього часу становило великі труднощі. Точна діагностика стала можливою тільки недавно, з появою найновіших спеціальних методів дослідження, наприклад, зондування серця чи ангіокардіографії. Про це варто розповісти трохи докладніше.

Зондування полягає в тому, що через великі вени руки в ділянку серця вводиться тонка трубочка, через неї можна виміряти і записати спеціальними приладами тиск у його порожнині або взяти проби крові для спеціальної аналізи. Щоб можна було зробити видимими порожнини серця, в кров через великі судини вводиться особлива контрастна речовина, непрозора для рентгєнівських променів. Ця речовина, послідовно заповнюючи порожнини серця, робить його видимим на рентгені (ангіокардіографія).

Потреба в операціях на серці величезна. Щороку багато людей передчасно, в розквіті сил гине від різних серцевих захворювань. Тимчасом значний процент цих хворих можна бу-

ло врятувати при умові вчасного втручання.

Основною хворобою серця, при якій тепер робляться операції, є його пороки. Пороки поділяють на природжені і набуті. Перші зустрічаються відносно рідко. Ці захворювання звичайно виявляються в синьому забарвленні шкіри, в різкій задишці та шумах при прослуховуванні серця. Всі ці ознаки спостерігаються, починаючи з народження дитини.

Беручи до уваги безнадійний стан таких хворих, хірурги й вирішили піти на ризиковані операції. Тепер ризик їх значно зменшився. Операції при природжених пороках робляться у віці від 4 до 12 років. У старшому віці результати операцій різко погіршуються.

У короткій статті не можна описати всі види хірургічного втручання. Тому скажемо лише про окремі операції.

Найбільш поширеним оперативним втручанням є розтин звужених клапанів спеціальним ножем (вальвулотомом), який проводиться всередину серця через маленький розріз стінки шлуночків. Друга операція полягає у створенні співвустя (сполучення) між підключичною і легеневою артеріями. Через нього в легені підводиться додаткова кількість крові в тих

YARMEY CLINIC

314 Bathurst St., Toronto
Telephone EM. 4-7146

Directed

by

Dr. W. J. YARMEY

випадках, коли легенева артерія набагато звужена і хворий повсякчасно зазнає кисневого голодування.

Порівняно з природженими пороками набагато частіше зустрічаються набуті пороки, що розвиваються внаслідок ревматизму серця. При цьому, як правило, уражаються клапани між лівим передсердям і лівим шлуночком. В результаті зрощування стінок клапанів отвір між передсердям і шлуночками різко звужується і розвивається так званий мітральний стеноз. Це захворювання не можуть вилікувати ніякі ліки — всі вони дають тільки тимчасове поліпшення. Радикальне вилікування можливе лише шляхом розширення звуженого отвору.

Цю операцію роблять так. Через п'яте міжреб'я зліва розкривають плевральну порожнину, розрізують серцеву сорочку і оголюють серце. Ліве передсердя у людини має невеликий випин — так зване вушко серця. Через нього хірург і входить у порожнину передсердя. Для цього на основу вушка накладають затискач, потім кінець його зрізують, а через утворений отвір у порожнину серця вводять палець. Ним знаходять звужений отвір, що веде з передсердя в шлуночок, і стінки клапанів розривають. Якщо зрощення дуже міцне, отвір збільшують за допомогою спеціального списовидного ножа, який вводять по пальцю. Після розтину клапанів палець обережно виймають, а основу вушка затискають спочатку затискачем, а потім зашивають.

Операцію роблять під загальним наркозом. Вона триває при-

близно від 30 хвилин до години. Результати її дуже добрі, особливо, коли хворі потрапляють до хірурга в ранніх стадіях захворювання. При цих умовах смертність не перевищує 2-3 процентів і майже всі оперовані видужують і повертаються до праці.

У пізніх стадіях, коли хворі потрапляють з набряками, з різко збільшеною печінкою, результати операції значно гірші, але все ж є рація застосовувати її, бо без оперативного втручання такі люди зовсім непрацездатні і приречені на швидку загибель.

Крім пороків серця, хірургічні методи застосовуються і при деяких інших серцевих захворюваннях. Наприклад, після запалення серцевої сорочки (перикард) серце запалюється в такі міцні спайки, що вони перешкоджають йому скорочуватися: розвивається стискуючий перикардит. У хворих відзначаються різка задишка, скучення рідини в животі, набряки. Ніякі ліки не дають поліпшення. Операція полягає в частковому видаленні потовщеної серцевої сорочки і звільненні серця від зрощень. Результати операції дуже добрі.

Однією з частих хвороб серця є стенокардія, або грудна жаба, що проявляється в приступах різких болів у ділянці серця і не раз кінчається затисненням вінцевих судин (інфаркт). Для лікування в таких випадках застосовують порівняно просту операцію, метою якої є зарощення порожнини перикарду для того, щоб серце вийм'яз дістав додаткове живлення з судин серцевої сорочки. Ця операція успішна і за

Д-р А. ФЕДИНА

лікар, хірург, акушер
(напроти Вестерн Госпіталю)

386 Bathurst St.
Office: EM. 3-3661
Res.: WA. 1-1905

тому, що спочатку виділяється ділянка тонкої кишки і один кінець її перерізується. Потім під шкірою передньої грудної стінки робиться тунель і через нього виділений відрізок кишки проводиться на шию. Другим етапом операції є зшивання стравоходу з центральним кінцем кишки на шиї, вище місця звуження. При ковтанні їжі вона проходить під шкірою по кишечній трубці.

Тепер робляться операції для створення штучного стравоходу так, що трубка проводиться всередині плевральної порожнини. Ці операції більш косметичні (оскільки кишечна трубка захована всередині).

Спинимось тепер на іншому важливому органі, без якого неможливе життя людини і тварини — на легенях.

Досі дуже поширеним захворюванням є туберкульоз легень, яка уражає досить багато людей. Рідше зустрічаються гнійні захворювання легень (абсцеси, бронхоектази), а ще рідше — ураження їх раком.

Ще недавно медицина була майже безсила проти цих захворювань. З появою антибіотиків становище докорінно змінилось. Ранні стадії туберкульозу та абсцесів легень, успішно виликовуються цими засобами. Інша річ — пізні випадки. Як

що у хворого довгий час існує каверна або гнійник легені, то його вже майже неможливо виликувати. Тут не допомагають ні пеніциліна, ні стрептоміцина. Раніш усі ці хворі були приречені на смерть, тепер же на допомогу приходить хірург, який, вирізавши ділянку легені, уражену туберкульозом чи нагноєнням.

Для цього широко розкривають плевральну порожнину, виділяють і перев'язують судини легені чи її частини, перетискують, пересікають і ушивають бронх, а уражену частину легені видаляють. Рана грудної стінки зашивається. Порожнина, що лишається після видалення легені протягом кількох місяців заповнюється за рахунок переміщення у хворий бік серця і великих судин, запалання грудної стінки та підвищення купола діафрагми.

Спостереження за людьми, які перенесли такі операції, показують, що у них майже не буває розладів, зв'язаних із зменшенням дихальної поверхні. Тільки літні люди скаржаться на задихку після операції, молоді ж лишаються працездатними. Результати резекції легені тепер дуже гарні. Смертність становить лише кілька процентів, а одужання від основного захворювання спостерігається у 90-95 процентів хворих.

Нарешті, спинимось на порівняно новій галузі оперативного втручання лікаря — на хірургії серця.

Лікування серця за допомогою ножа почало розвиватися зовсім недавно. І це не дивно: оперуючи на серці, хірург стикається з найбільшими трудно-

кордоном вона дуже поширена. За її допомогою хворі надійно виліковуються від приступів стенокардії, крім того, вона є важливим профілактичним заходом проти інфаркту.

Описані вище оперативні втручання на серці широко застосовуються і міцно звійшли в практику.

Проте останнім словом серцевої хірургії є такі операції, при яких лікар досягає безпосередньо середини серця.

Щоб можна було ліквідувати який-небудь порок серця, необхідно виключити серце з кровообігу, розтяти його стінку, накласти шви або зробити яке-небудь інше втручання всередині серця, потім знов захити і з'єднати з судинами. Тривалість такої внутрісерцевої операції становить 10-30 хвилин.

Ці операції стали можливими тільки завдяки спеціальним методам, яких тепер є кілька. Одним з них є, наприклад, гіпотермія, тобто операція при охолодженні — зниженні температури організму до певного ступеня. При звичайній температурі тіла кровообіг мозку можна безпечно виключити тільки на 2-3 хвилини, при температурі ж 26-28 градусів тривалість виключення можна довести до 10 і навіть 15 хвилин. Це пояснюється тим, що при низькій температурі потреба клітин у кисні зменшується в кілька раз і вони можуть багато довше існувати після того, як припиниться живлення. Охолодження хворого робиться у ванні з холодною водою під глибоким наркозом.

Зрозуміло, цей метод не можна вважати безпечним і користування ним виправдане тільки тоді, коли без гіпотермії

УКРАЇНСЬКІ РАДІОСЛУХАЧІ

Слухайте кожної неділі
в год. 8.30 — 9.45 вранці
мистецької української
радіопередачі

ЮРІЯ ЛАВРИВСЬКОГО

на хвилі W. W. O. L. — 1120

операція неможлива. Йдеться про складні природжені пороки. На жаль, навіть при охолодженні тривалість виключення серця з кровообігу не перевищує 10, максимум 15 хвилин. Цього часто буває недосить для операції.

Щоб зробити операції безпечними, поряд з гіпотермією вдаються до штучного кровообігу, коли кров проганяють по судинах своєрідним насосом — "механічним серцем", що включається між венами і артерією.

Ці втручання, що зветься операціями на "відкритому серці", ще не дуже поширені, але нема сумніву, що незабаром вони стануть безпечнішими і будуть застосовуватися у великих клініках.

Порівняно швидкий розвиток техніки оперативного втручання при серцевих захворюваннях дає підстави сподіватися, що хірургічні методи незабаром стануть такими ж звичайними, як і вживання ліків. Однак треба підкреслити, що успіх операції на серці залежить, зрозуміло, не тільки від вправності хірурга, а й від того, наскільки вчасно хворі звертаються за допомогою. В пізніх стадіях захворювання ризик кожної операції збільшується, а успішність її зменшується.

ВАКАЦІЇ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я

Вакації — це свобода. Кожний іде, де хоче, де йому подобається, де має приятелів, вигоду. Нікому й на думку не прийде порадитися в свого лікаря. Часто відвідує його вже повернувшись. Куди краще було б поговорити з ним про вакації наперед.

Для кожного міщуха, що 11 місяців дихав забруджене повітря, виїзд на вакації є конечним. Міське повітря пересичене трійливим газом, мікробами, порохом, а мешкання часто позбавлені не то що зелені поблизу, а й соняшного проміння.

Не маємо під рукою американських статистик, але знаємо, що, напр., у французькому портовому місті Бордо річно падає на один квадратний кілометр 800 кілограмів саджі. В Парижі, на пляці Конкорд (центр Парижу), в одному кубічному метрі повітря нараховано 88.000 мікробів.

Зокрема шкідливе є перебу-

вання в тих містах, де часто бувають мряки. Вони притискають до землі і конденсують всі трійливі гази, весь порошок і мікроби. З таких міст краще виїжджати на вакації.

Але де?

Два клімати

Є два основні роди клімату: клімат тонізуючий (побуджуючий) і клімат седативний (успокоюючий).

Море й гори належать до першого клімату, — вони побуджують. Натомість успокоюють рівнини ліси й озера.

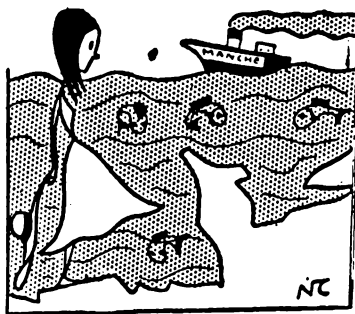
Море дає зрівноважену температуру, воно є справжнім збірником тепляного проміння, повітря чисте — без пороку і мікробів, багате в кисень, озон і йод. Діяння моря на організм подвійне: соняшне наświetлювання і йодові купелі діють побуджуючо, натомість стабільність клімату успокоює.

Але й різні моря діють різно.

Наприклад, європейське Північне море й Ла Манш не дають відпочинку нервовим людям. Там надто багато ультрафіолетних променів, що шкодять людям, хворим на груди, серце й нерви. Натомість добре там перебувати дітям, які за п'янаво ростуть і розвиваються та рахитичним дітям.

Батьки, що ідуть над море, мусять тамити про те, що діти нижче трьох років життя мусять наперед звикнути до морського клімату і їм заборонено купатися впродовж перших трьох днів. Також треба гля-

діти за тим, щоб вони не купалися зараз по їдженні.

Гарячі моря не добрі для дітей нижче 6 років, а також для надто товстих: вони ще потовстіють, п'ючи багато плинів. Не добрі також для надто худих, бо їх висушить сонце ще більше. Вони добрі для старших людей, які почуваються вповні здоровими.

Гори для меланхоліків

Гірський клімат робить добре для багатьох людей. Вище 1000 метрів у повітрі нема ні пороху, ні мікробів. В горах віддих є глибший і повніший, як на рівнині. Апетит прекрасний. Чарівність краєвидів й умиротворяючий шум потоків та лісів дуже добре діють на нерви.

Гірський клімат є добродійний для всіх, хто не переносить моря: анемічних, людей із

слабкими грудьми (не сухітників!), з бронхітом, астмою (на висоті зникають їхні кризи), якщо тільки здорове їхнє серце. Там дуже добре почуваються нервово прибиті, меланхоліки, неврастеніки (щоб тільки вони не мешкали на високих шпиглах, чи над пропастинами, бо це їх дразнитиме).

Але, увага, всі хворі на серце! Вам не можна виходити в горах вище 800 метрів. Це саме стосується людей, старших віком. Не потішайте себе, що почувастесь добре. Краще бути обережним.

Прекрасно успокоюють гірські озера і загалом рівнини, озера та ліси. Там нема ніяких наглих змін температури і до них не треба наперед привикати.

И. С.

Адвокат і нотар

Л. В. ЛИТВИН

PHONE: EM 6-7040

575 Queen Street West (над "Аркою") — Toronto, Ont.

ТАБІР У ГАЙДЕНАВ

На широкій рівнині Шлезвіг-Гольштайну, поблизу Гамбурга, в Німеччині, був військовий табір Гайденав біля села тієї ж назви. Коли закінчилася війна, то місце вояків зайняли нові мешканці, втікачі з України.

Табір Гайденав був одним з найкращих в англійській зоні Німеччини. Зорганізував його влітку 1945 р. та зміло провадив підприємчивий інж. О. Дроздовський, даючи дах над головою трьом з половиною тисячам бездомних, які скиталися по дорогах, полях і лісах переможеної Німеччини.

Очунявши від страхіть війни, мешканці табору взялися організованими силами будувати собі життя. Наперед прийшлося налагодити харчові й мешканеві справи, а далі командант табору, при допомозі діяльних та досвідчених осіб, забрався до праці в культурно-освітній ділянці. Для заспокоєння духовних потреб населення зорганізовано греко-католицьку й православну парафії. Церковні відправи обидвох віровизнань відбувалися в тому ж бараку, за чергою.

Педагоги зорганізували народну школу. Поспішно обладнали один барак та почали навчання, не дивлячись на недостатчу найпотрібніших для педагогічної праці речей. Управитель, покійний вже І. Іваськів, з молодецьким запалом взяв-

ся до роботи. В короткому часі придбав усе, що необхідне для навчання і притягнув усю дітвору в шкільному віці.

Управа табору подбала теж про молодь. Доручили проф. Леонідові Бачинському зорганізувати середню школу, відвівши на це окремий будинок. Проф. Бачинський, обдарований організаційним хистом, швидко підобрав педагогів, обладнав приміщення, як тільки було можливо, й оснував українську гімназію гуманістичного типу. Директор і вчителі працювали з самопосвятою. На початку, вчителі йшли на лекції з тим, що пам'ять хспіла відтворити, а учні — без зошитів та олівців. У короткому часі директор, зв'язавшись з німецькими школами, придбав майже все необхідне для навчального процесу. При допомозі проф. С. Молчанівського створив хімічний кабінет, якого не мала не одна добра передвоєнна гімназія. Випускники гімназії кожного року вступали на німецькі й закордонні університети з доброю підготовкою.

При гімназії зорганізовано музичну школу та гуртки учнівської самодіяльності, а між ними світський і церковний хори та струнну оркестру.

Для налагодження культурно-освітнього життя створено окремий культурно-освітний рефе-

рат. Це був центр, що в ньому об'єднувалися всі вияви духового життя таборян. Він організував Народний університет, власний театр і хор, влаштовував імпрези, виставки народного мистецтва та опікувався школами.

Народний університет, з покійним уже проф. В. Лорченком у проводі, багатогранним засягом своєї діяльності, об'єднував більшість таборян. Був він поділений на 3 види: загальноосвітній, технологічний і технічний. В обсяг тих виділів входили предмети: українознавство, англійська мова, фізика, математика, природознавство, курси для неграмотних, шофер-

ські курси для автоводіїв і автомеханіків, курси виробництва предметів домашнього гжитку, електромонтерські, креслярські, а даліше: шлюсарська, бляхарська, столярська, кравецька, шевська й вишивальна робітні. З ранку до вечора аудиторії університету були виповнені слухачами, що від своїх викладачів набирались знань.

Культурно-освітний реферат організував постійний театр під проводом фахового актора — Ю. Тамарченка, що в таборовій дійсності зив'язувався добре зі своїх завдань. Ю. Тамарченко провадив теж при театрі хор, що брав участь в на-

Кол. Таборова Рада у Гайденав: обабіч команданта табору І. Іваськова обидва священники: о. мітр. Губаржевський (з хрестом) і о. д-р Побігущка. Крайній сидить праворуч Автор цієї статті.

ціональних святкуваннях.

Командант табору, інж. О. Дроздовський, зорганізував видавництво "Заграва" та придбав для нього друкарню. Під проводом досвідченого редактора В. Давиденка, видавництво випускало зональний тижневий часопис "Наша Помста", переважало твори українських класиків та видавало твори тогочасних письменників.

Були в таборі власні мистецькі сили, як ось: вокальний чоловічий квартет Дегтарьова, співак Березинець зі своєю дружиною, теж співачкою, майстри акробатичних танків і струнна оркестра. Вони влаштовували індивідуальні вечори пісні, музики й сценічних танців та брали участь в загальнотаборних імпрезах.

Молодь гуртувалася в дружинах акробатичного спорту й футбольній. Обидві ці дружини своїми публічними виступами розважали таборожан.

Була теж в таборі організація ветеранів визвольних воєн. Вона плекала традицію українського війська та займалася імпрезами, що звеличували світлі моменти нашої історії, як: Листопадовий зрив, Круті, Базар, Зимовий похід й інші.

Таборова молодь була об'єднана в організації СУМ, а гімназійна мала свою окрему організацію — Пласт. Їхні проводи заправляли підростаюче покоління до суспільного життя і до будівництва власної держави.

Старше віком громадянство об'єднувалося у братствах та

сестрицтвах обидвох Церков.

Справді гарний був табір у Гайденаві. Не даром називали його "Україною в мініатюрі". Були там мешканці всіх земель. Залишаючи свої гнізда, взяли вони з собою негасаючу любов до тих піл, що їх "гайворони ўкрили з півночі", до рідних степів, левад, гаїв, до втоптаних шляхів і стежок. Принесли її до табору, жили нею і своїм нащадкам передавали.

До мирного співжиття таборожан у великій мірі причинилися розсудливі й толерантні настоятелі обидвох Церков: о. мітр. І. Губаржевський — православної і покійний уже о. д-р Ф. Побігущка, греко-католицької. Спільні проблеми обох парох передискутували між собою і розв'язували в згоді. Особливо покійний о. д-р Побігущка своїми здібностями, досвідом і серцем дуже позитивно впливав на таборожан обидвох віроспівань і на управу табору.

До складу управи табору входили: виборний командант і дванадцятичленна таборова рада.

Порядок, лад і безпеку бергела зорганізована на півнісський лад, охорона.

Спільні проблеми розв'язував таборовий суд, зложений з фахових правників.

Впродовж кількох років таборожан так зжилися з собою і привикли до існуючого порядку, що виїжджали до країн нового поселення з малем у серці, наче покидали своє родинне гніздо.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АТОМНОЇ БОМБИ

Подасмо коротенький опис різних типів ядреної зброї й різницю між головними процесами, що в ній відбуваються.

Атомові й водневі бомби

В атомовій бомбі енергія виділяється в наслідок розпаду плутону чи урану 235. Для того, щоб розпочався цей процес розкладу, атомова бомба зовсім не потребує теплової енергії, але воднева бомба, для початку реакції злиття, що в ній відбувається, потребує. Правильніше — атомову, як і водневу бомбу можна було б назвати — ядреною бомбою. Назва: "воднева бомба" вживається тому, що в ній частково застосовується водень, однак значення його там є дуже мале.

Бомби з процесом розпаду й злиття

Різниця між різними видами ядрених процесів є дуже складна й заплутана. Процес розпаду ядер в найпростішій формі можна пояснити так: ядро розпадається приблизно на дві рівні частини й нейтрони цього ядра спричиняють дальший розпад інших доколiшних ядер. В процесі злиття енергія виділяється при взаємодії двох, порівнюючи малих, ядер, одно в яких є ядро важкого водню (ізоотопу водню). Термін "злиття" походить від уявно-ідеальної реакції злиття, при якій ядра двох атомів мали б злитися

в одно, не творючи дальшого нового продукту. Але цього не відбувається вже в кількох зна-них бомбових реакціях, а тому цей термін є також невідповідний і часто вводить у блуд.

Але для того, щоб розпочалася реакція злиття, потрібне тепло. Наскільки вже є відомо, це потрібне тепло має бути одержане від реакції розпаду, яка є відповідно першим періодом дії бомби з процесом злиття. Співдія цих двох реакцій, ще не застосувалася у широкому виробництві військової зброї й тільки тепер має застосуватися, живляючи при цьому тільки два періоди: розкладу й злиття.

В триперіодний (розпад-злиття-розпад) бомбі, третій період є розпад природнього урану (урану 238), який також там застосовується, як чинник, що досить довго тримає бомбу вкупі для більш ефективного вибуху. Розпад урану 238 сам не відбувається (як розпад плутону чи урану 235) і потребує для ефектвної реакції розпаду високої температури, яка й витворюється в другому періоді, при дальшій реакції злиття.

Термоядриана зброя

Термоядриана зброя — це є більш правильне окреслення й назва так званої водневої бомби. Походить від того тепла, що його вона потребує для початку пізнішого періоду експлозії.

ЛІБЕРІЙКИ ВМІЮТЬ БУТИ ГАРНИМИ

Плекання жіночої краси здаген-давна відоме скрізь, навіть і в найпримітивніших народів. Разом з розвоєм цивілізації розвивалась культура плекання. Зайдуже де, — на Сагарі, в Мехіку, Канаді, Парижі чи на Алясці, в елегантній каварні, у пралісі, в пустині, чи під час праці — жінки завжди були і будуть кокетливими та будуть дбати про себе.

Негритянки з Ліберії плакують свою товсту шкіру й акне, накладаючи хаолінові маски. Щоб збільшити циркуляцію крові — вони натираються губками, намоченими в оливі з дерева каріте, або в мигдаловій.

Щоб запобігти зморшкам, натирають лице оливою з печінки крокодила або рекіна. Ця олива пахне дуже погано, але вони всеодно затримують її на лиці впродовж 8-10 днів. Роблять також оклади з листя папаї. Листя папаї в нашому підсонні уживається до цілком інших цілей, а саме: коли печеться нурку й вона затверда, тоді її обкладається листям з папаї і м'ясо робиться м'яке та соковите.

Ліберійки купуються тричі в день й натирають тіло піною з морської води. Тіло їх надзвичайно чисте, шкіра, наче шовкова, і вони довго лишаються молодими. Груди в них дуже великі й довгі, бо мусять

годувати дітей, яких носять на плечах. Зачіска надзвичайно скомплікована: вони заплітають безліч малих кісок, подібних до довгих макаронів. Голову закривають різнокольоровим шаликом. Одяг їхній — себто матерія, яку вони завивають довкола бедер також дуже живого кольору, але вона завжди гармонізує з хусткою на голові. На шию чіпляють вони багато намиста й перел зі скла.

Це мешканка далекої Абессинії (Етіопії), якої одяг куди обильніший від лібіжок, але голова прикрашена такими ж кісонками, схожими на довгі макароні.

Кілотоннова й мегатоннова зброя

Різниця між цими зброями полягає в кількості виділеної енергії, яка вимірюється кількістю в тоннах, певної усталеної сильно вибухової речовини, що потрібна для виділення такої самої кількості енергії.

Перша атомна бомба, круглим числом, мала енергії лише кілотонн (себто 1000 тонн Т. Н. Т.). Енергія, виділена через найбільшу, тепер знану, термоядерну зброю, — дорівнювала кільком мегатоннам (себто кільком мільйонам тонн Т. Н. Т.).

"Нечисті" й "чисті" типи бомб

Розрізнення між "нечистими" й "чистими" типами бомб базується на кількості радіоактивного матеріалу, що утворюється як наслідок експлозії. Під час реакції розпаду, кількість творення радіоактивного матеріалу прямо пропорційна до виділеної енергії. В реакції злиття, творення радіоактивного матеріалу є вже другорядним й залежить, головним чином, від природного матеріалу, який вжитий для тримання бомби вкупі. Дальший радіоактивний матеріал витворюється під час експлозії на низькім рівні, коли запальник торкається аж ґрунту.

Чим більше бомба витворює, після експлозії, радіоактивного матеріалу, тим вона є більше "нечистою". В принципі бомба може бути зроблена "якнайчистішою": а) через зменшення кількості розпаду, потрібного в першому періоді, і б) через відкинення часи скорочення третього періоду.

Експлозія британської водневої бомби, найсильнішої в останній серії експериментів.

Оборонка ядра зброя

Тепер працюють над двома основними типами оборонної зброї: а) для повітряної оборони, проти ворожих літаків, гранат і ракет, і б) для оборони морської флотії, проти підводних човнів і торпед. Ця зброя буде вибухати в повітрі чи у воді, в морі, творячи забороло в повітрі й надійне забезпечення глибиною у воді.

Степан Глід

ФУТБОЛ В АВСТРАЛІЇ

В Австралії, — країні канґурів, с щонайменше пів тузена спортив, популярніших за футбол. Крім тенісу (що рахується тут національним спортом) є ще крикет, ругбі, кінні перегони та плавання, що впродовж останніх десятиліть притягали і далі притягають найбільшу кількість глядачів. Все таки футбол займає досить поважне місце та виявляє тенденцію постійного росту.

Порівнюючи з іншими спортовими грами, він за останніх кілька літ зробив найбільший поступ, коли йдеться про популярність. До цього у великій мірі причинився масовий приплив еміграції після другої світової війни. Як сильно зросло заінтересування копанним м'ячем, найкраще свідчить хочби такий статистичний приклад. У найбільшому австралійському місті Сідней (2 мільйони населення) та в стейті Нью Савт Велс (в якому знаходиться Сідней) було перед п'яти роками коло 5.000 зареєстрованих футболістів, що належали до 200 різних клубів. Тепер число клубів зросло вдвоє і вони нараховують, із шкільною молоддю, понад 50.000 футболістів.

Рівень австралійського футболу, який покищо знаходиться ще в "пеленкуватій" стадії, відповідає приблизно середній північно-американській класі. На футболні змагання приходить у середньому 3.000 глядачів, а

це головню тому, що стадіони тут ще малі і неспроможні помістити більше людей. В інтернаціональних зустрічах число глядачів часто сягає понад 15.000.

Як скрізь у світі, так і в Австралії, футболне життя зорганізоване в клубах, які поділяються на Ліги та підлягають одному футболному Союзові. Дивним збігом обставин, в Австралії є під цю пору дві футболні централі, які взаємно змагаються за владу і впливи. Одна з них, що називається "Сокер Есесіейшен" є майже чвертьмільйоновим приватним акційним підприємством, офіційно визнаним ФІФою. Друга, тз. зв. "Сокер Федерейшен", недавно оформилась, але має великі симпатії клубів і її впливи постійно ростуть.

Коли ж ідеться про український футбол на терені Австралії, то він базується на активності п'ятьох більших спортових товариств, що ними є: "Львів" — Перт (Зах. Австралія), "Леві" — Сідней (Нью Савт Велс), "Дніпро" — Брісбейн (Квінсленд), УСК — Мельбурн (Вікторія) і "Леві" — Аделаїда (Півд. Австралія). Найсильнішим клубом є "Леві" (Аделаїда), які грають у першій (найвищій) Лізі, мають чотири дружини та частинно платять своїм змагунам. Вони також є єдиними, про які пише австралійська преса.

Ціла постать ліберійки незвичайно гарна і гнучка. Добір форм і красок такий вмілий, що не дивниця, що сьогоднішні модерні мистці шукують натхнення саме в цьому примітивному африканському мистецтві.

О. К.

НА ЗЛАМАНІ НІГТИ

У продажі появилася новий косметичний середник, який дає змогу продовжити зламаний ніготь. Це спеціальний порошок і розчин, з яких робиться масу, яку накладається на зламаний ніготь, довільно її формуючи. По короткому часі він твердне і не відрізняється від справжнього нігтя.

Найважливіше, що штучний ніготь захищає зламане місце і під ним свobodно відростає справжній ніготь. Ніготь "Патті Нейл" може триматися й два-три місяці.

ЧИ ВЖИВАТИ МЕЙК-АП?

Часто жінки запитують, чи можна вживати кольорової лімівки на лице, не ризикуючи пошкодженням шкіри?

Отже хочемо запевнити, що вміле уживання мейк-ап не лиш не шкодить, а навпаки, ще й охороняє шкіру. Зокрема в канадському й американському підсонні, при наглих змінах температури, шкіра висушується і нищиться багато швидше, як, напр., в Європі.

Цьому слід запобігати саме гмілим плеканням. Очевидно, що при цьому треба вживати

КОСМЕТИЧНИЙ САЛЬОН ТА ПАРФУМЕРІЯ

ОЛЬГИ КОЛЯНКІВСЬКОЇ

в приміщенні фірми

Е. ДУМИН ЛТД.

552 Квін-Вест — ЕМ. 4-4726

Всі роди кремів і парфум

Зокрема поручаємо тепер колонські води:

"КОНВАЛІ" для Пань
і "ШИПР" для Чоловіків!

Представництво
світової французької фірми
"LANCÔME"

У нас можна набuти креми та шмінки, пудру і креди до уст великої української фірми з Монреалу доктора В. А. Ониськова

БЮТИ СІЛ

Всі продукти в цінах дуже доступних!

Для товстої шкіри й заневищеної маємо дуже добре лікувальне мило з рум'янку.

Окрім всіх продуктів для піддержання краси маємо прекрасні оригінальні французькі парфуми.

В сальоні відбуваються плекання краси, масажі, підчищення шкіри, маски, наświetлювання, манікюри, педикюри по дуже приступних цінах, а поради і діагнози шкіри — безплатно!

BEAUTY SEAL

велика українська фабрика парфум і косметиків

В. А. ОНИСЬКОВА

доктора хімії і члена французького Косметологічного Товариства в Парижі

всі роди кремів, пудри, шмінки, олівців до уст і т. д. Зокрема рекомендуємо тепер: спеціально спрепароване зілля на парівки — "Гербазоль" (2 дол.), огірковий крем на товсту шкіру (1.60 дол.), "Астренжан" (1.45), найкращий і неблизкучий мейк-ап, який не нищить шкіри і надає обличчю молодости (1.50), олійок до опалювання (0.75), емалія до опалювання для лица (0.75), відживчий олійок до купелі, що запобігає творенню прищиків (1.35).

Усі ці продукти можна набути в косметичному салоні

„COLETTE“

Ольги Коляниківської

552 Queen St. W.

Toronto, Ontario

Висилка кремів на замовлення.

найкращих продуктів, основно відчищуючи шкіру ввечері. При вразливій шкірі треба обережно накладати підклад під кольорову шмінку.

Мейк-ап робить лице гарнішим, затушковує всі недосконалості, а при тому й охороняє його від шкідливих впливів іззовні.

АТОМОВІ ГОДИННИКИ

Недавно повідомлено, що американська авіація користується, регулюючи засяг телеметричних стрілен, атомовими годинниками, постромними на промінюванню субстанції "цезієм", які показують час з прецизністю одної мільярдової частинки секунди. Такий годинник коштує 45.000 доларів.

ДЛЯ АРТЕРІОСКЛЕРОТИКІВ: АОРТИ З НІЛОНУ!

В Америці з великим успіхом почали прищеплювати хворим на артеріосклерозу аорти з нілону, що допроваджують кров аж до ніг. Таку аорту прищеплюється в нижній частині нирок, там де найчастіше постає звуження артерій. Досі артерії можна було заступити тільки іншими людськими артеріями, з консервацією яких було багато мороки. — Один інженер з Алябами, який не міг вже стояти на ногах, по прищепленні нілонової аорти ходить на полювання. "Я знову почуваюся молодого людиною!" — каже.

КАНАДІЙСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Сто років тому новоканадійці так само поселялися в Канаді, як і тепер, але, за винятком небагатьох багатих, які привезли зі собою кращі зразки малярського мистецтва, тогочасні нові поселенці не могли оглядати тут таких мистецьких картин, як у галереях Європи.

Сьогодні в головних містах Канади існують мистецькі галерії, і навіть на далекій півночі існують у тамошніх оселях малі збірки мистецьких картин. Національна галерея в Оттаві одержує від федерального уряду щедрі щорічні субсидії на закуп мистецьких картин і можна сподіватися, що за два роки ця галерея вже посідатиме новий будинок, гідний її славної збірки.

Більшість канадських університетів посідає свої академічні відділи мистецтва й археології, крім того на терені Канади існує низка мистецьких шкіл, серед яких найбільшими є Школа Мистецтв у Монреалі та Онтарійський Мистецький Коледж. В них вишколюються професіонали, а в літніх школах-курсах одержують додатковий мистецький вишкіл учителі та аматори мистецтва. Найбільшою з тих літніх шкіл є Банф Скул од Артс у Сметі-стих горах, студентами тієї школи є багато молодих людей

з тих околиць, які були бездоріжними преріями або лісами ще за пам'яті багатьох живучих канадійців.

Історія мистців Канади є тісно зв'язана з історією розбудови тих просторів за останніх кількох поколінь. Спершу талановиті молоді канадійці мусли йти на студії мистецтва далеко, в чужі школи, картини, що їх набували багатші поселенці в Канаді, були тільки мистецькими картинками з Європи.

Великий мистецький рух, що остаточно започаткував розвиток канадійського мистецтва, виник за попереднього покоління: закріпила його "група сімох" мистців, з їхнім приятелем Томом Томпсоном, що його вважають сьогодні найбільшим канадійським мистцем. Ті мистці подорожували по півночі Канади і відтворювали в своїх картинах землі, осяяні полярним світлом. Це було мистецтво "нового світу".

Поселенці з британських островів і європейських країн чимало допомогли скріпити ту новонабуту певність себе: підвищення таких мистців як Кріггоф, Бертон та О'Брайєн — це одні з тих численних різнонаціональних талантів, що їх стягнула Канада у 19-му стол.

В міру того, як заселялися безлюдні простори і Канада

**ONTARIO
STAMP & SEAL CO.**

(власник: Е. Граб)

**УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ
І МАЙСТЕРНЯ ПЕЧАТОК**

виконує добре й дешево всі
роди печаток і друки: візи-
тівки, запрошення, летючки,
комерційні бланкети і т. д.

**1693 Dundas Street West
Toronto 3, Ont. — LE 1-6211**

розвинулась економічно, її меш-
канці могли присвятити більше
часу на дозволя й подорожі.
Нашадки піонерів, які ще два
покоління тому ішли за плу-
гом, тепер могли подорожувати
довкола світу, студіювати ми-
стецькі науки в місцевих і за-
кордонних школах, оглядати
мистецькі картини у галеріях.
В Канаді щораз більше стали
помітними міжнародні напрям-
ки, питомі всім світовим сто-
лицям.

Нічого ще не закінчено. Ба-
гато чого ще появиться. Ка-
када надіється, що нові посе-
ленці, між ними й сильна ук-
раїнська група, допоможуть по-
силити той розвиток — рух
вперед. Вже тепер, мистці, ко-
трі прибули сюди після війни,
знайшли поле для вияву свого
таланту. Прикладом можуть
послужити такі українські мис-
тці, як Кейван, Перфецький, Пе-
вицький, Бідняк, Сидоренко та

інші, що зуміли знайти широке
признання.

Канада не вимагає від нових
поселенців, щоб вони закинули
свою культуру. Навпаки, бажає,
щоб імігранти додали свої
культурні надбання до тих
людських багатств, з яких ця
країна розвиває свою питому
культуру. Деякі етнічні групи
зорганізували свої власні ми-
стецькі товариства, не щоб від-
ділитися від своїх співгрома-
дян, але щоб створити собі ор-
ганізаційні можливості для вла-
сних виставок.

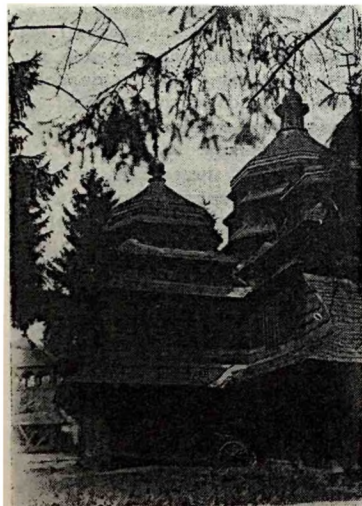
Аматори мистецтва відігра-
ють також велику роль. Став-
ши членом галерії, вони не ли-
ше одержують змогу оглядати
виставки картин, але й зустрі-
чають інших канадійців з та-
кими ж самими культурними
зацікавленнями. Сьогодні приз-
вища майже всіх національно-
стей можна знайти на списках
членів мистецьких галерій. Бо
чи то буде така велика і слав-
на інституція як Королівський
Онтарійський Музей у Торонті,
відомий зі своїх китайських
мистецьких збірок, чи малі ми-
стецькі групи в малих містеч-
ках, скрізь радо вітають нових
членів, які бажають причинити-
ся до розбудови культури, що
постає зі сполучення культур
"старого" і "нового" світів. Са-
ме тим є сьогодні Канада: не
лише новою землею, але й спо-
лученням старого з новим.

П. М. К.

С У Ч А С Н Е

УКРАЇНА

Ця прекрасна церква ще збереглася. — Кол. парох цієї прекрасної церкви в Яйківцях (Зах. Україна), Всеч. о. Юрій Боднар надіслав нам це фото з вісткою,

що ця дорога пам'ятка з перших років XIX ст. збереглася й досі. Недавно покрили її не гонтами, а бляхою, що відібрало вже первісну красу чудовим п'ятим баням. У церкві зберігається старовинний іконостас.

Мадарські газети на Закарпатті. — У містах Ужгород, Виноградове і Берегове почали випускати газети на угорській мові. На угорській мові видаються також бюлетені по багатьох колгоспах Закарпатської області.

Мащини для Китаю. — Дніпропетровський завод ім. Артема закінчує виготовлення папероробної машини для Китаю. Така машина створюється в Україні вперше.

Макіївська мінеральна вода. — Шахтові робітники перевірили в Макіївці свердловину на 727 метрів глибини, що з неї почала текти гаряча вода (12 кубометрів на хвилину). Як показали дослідження, вода джерела має високі лікувальні якості і за хімічним складом подібна до води відомого курорту в Трускавці (засіб проти хронічних захворювань травного тракту).

"Гамлет" на львівській сцені. — Театр ім. Заньковецької поставив у Львові п'єсу "Гамлет" Шекспіра (востаннє ставив його у Львові сл. п. Володимир Блавацький). Режисерував Борис Тягно, в ролі Гамлета виступив Олександр Гай.

СССР

Ново висувається татар. — У Москві відбулася "Декада татарського мистецтва і літератури". Це вперше виступили письменники Татарії в столиці СРСР. Відбулися також концерти татарських пісень і танків, літературна виставка тощо. Вся преса Сов. Союзу нараз "заінтересувалася" великим історичним минулим і культурними надбаннями татар... Цікаво, чому "декада" не відбулася в Києві, що є столицею для Криму.

Згинуло 20 альпіністів. — Щойно тепер повідомила комуністична преса, що в 1952 році

згинула ціла советська експедиція, яка дістала від Сталіна наказ здобути найвищий вершок світу — монт Еверест.

Церква — знаряддя пропаганди. — "Ізвестія" опублікували звернення патріарха Алексея, в якому він взивав припинити атомові експерименти. Звернення поперетикане багатьма цитатами із св. Письма. Такі ж протести проти атомових експериментів схвалила ціла низка всяких комуністичних організацій, щоб підсилити ними міжнародну гру советських дипломатів.

Але підтримується безбожників. — Внутрі советський режим далі безбожницький. "Правда" з 4 червня повідомила, що в днях 20-30 травня відбувся в Москві конгрес антирелігійних пропагандистів, на якому виголошено низку псевдо-наукових докладів: "Найновіші наукові дані про початок життя на землі", "Боротьба матеріалізму з ідеалізмом у фізиці", "Навчання Павлова, могутнє знаряддя в антирелігійній боротьбі" і т. д.

Теми для випускників десятирічок. — В цьому році 690.000 советської молоді закінчило десятирічку. При письмовому іспиті поставлено їм три теми: "Компартія і народ у поезії Маяковського", "Герої роману Фадеева" і "Роман Толстого: Війна і мир".

ЕМІГРАЦІЯ

Збори УКК. — В днях 1-2 червня відбулися в Нью-Йорку Річні Збори Крайової Ради Українського Конгресового Комітету. Доповіді виголосили: голова УКК, проф. Л. Добрян-

ський, президент УКК — Дм. Галичін, касир — М. Пізнак, й інші.

З'їзд 6. Вояків УПА. — У Клівленді відбувся 7-ий з'їзд Т-ва 6. Вояків УПА, ім. ген. хор. Т. Чупринки. На голову Управи перевибрано М. Грицьков'яна.

Стипендії. — Управа Українського Студенського Фонду в ЗДА признала на наступний рік 7 стипендій для українських студентів. Головою Управи вибрано п. Йосифа Лисогора.

Українки на Конгресі Міжн. Жін. Ради. — У Конгресі Міжнародної Жіночої Ради, що відбувся в днях 5-15 червня ц. р. в Монреалі при участі 250 делегаток з 30 держав світу, взяла участь в характері неофіційного делегата голова Союзу Українок Америки, п. Олена Готоцька. Статут не дає можливості стати дійсними членами Ради недержавним націям.

НТШ проти З'їзду Славистів у Москві. — Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в Америці на засіданні 30 травня ц. р. за протестувала проти запланування Міжнародного З'їзду Славистів у Москві на вересень 1958 р. та вівала американських славистів цей з'їзд збойкотувати. Основними мотивами протесту є брак академічної свободи в СССР і неопанславистичні російські тенденції.

25-ліття УНО в Канаді. — Святкування ювілею почалися величавим Конгресом у Торонті, в якому взяло участь понад 9.000 людей. З Європи прибув спеціально на ювілейні святкування провідник ОУН, полк. Андрій Мельник.

Українське Національне Об'єднання Канади охоплює такі організації: Українське Націо-

Президент УНО М. Плав'юк відкриває торонтоський ювілейний Конгрес на тлі об'єднаного хору.

нальне Об'єднання на чолі з Крайовою Екзекутивною (голова Петро Божок), Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової (гол. Степанія Савчук), Українська Стрілецька Громада (гол. Іван Носик), Молоді Українські Націоналісти (гол. Михайло Орихівський). Цілу систему УНО Канади веде і репрезентує Президія УНО, якої президентом є Микола Плав'юк. З УНО тісно співпрацюють Вид. Спілка "Новий Шлях" (през. Василь Гультай), Український Визвольний Фонд (гол. Северин Віндик) і Осередок Української Культури і Освіти (гол. Павло Юзик).

В склад УНО входить 95 відділів, розкинутих по всіх осе-

редках Канади, які об'єднують понад 5.000 членів. Власністю УНО є 28 репрезентативних домівок, при ньому діє 14 українських шкіл, 11 хорів, 24 танцювальні ансамблі, 35 бібліотек, 2 оркестри, 12 драм. гуртів. УНО не видає свого офіціозу, але користується "Новим Шляхом". ОУК видає свій орган "Жіночий Світ", УСГ і МУН видають свої бюлетені. Матковий стан УНО Канади оцінюють на 3,500.000 доларів.

Основне завдання УНО — вести акцію об'єднання всіх українців у Канаді, щоб спільно розбудовувати українське життя та нести всесторонню допомогу українській нації у її визвольній боротьбі.

10-ліття розв'язання Ріміні. — Під кінець липня виїде з Англії до Італії група кол. вояків І Укр. Дивізії, щоб своїми відвідинами відзначити 10-ліття розв'язання табору полонених у Ріміні. Дивізійники візьмуть участь також в українському паломництві, саме в тому часі організованому, до Дівіно Аморе б. Риму.

Нова Управа Лікарського Товариства. — 1 червня в Нью-Йорку відбулися річні збори Лік. Т-ва. У проводі нової Управи став знову д-р Я. Восвідка. Інші члени Заряду: д-р Б. Махерушка і д-р М. Сіменович — заст. голови, д-р Галя Носковська — секретар, д-р Якимів — касир, д-р Р. Сочинський, д-р В. Семків і д-р Оришкевич — члени Управи, д-р О. Любчак, д-р Сущків і д-р М. Логаза — Контр. Комісія, д-р О. Баран, д-р Б. Олесницький і д-р І. Чолган — Тов. Суд; редактором "Лікарського Вісника" обрано д-ра Р. Осінчука.

Відкриття пам'ятника на "Союзівці". — 10.000 українців взяли участь у відкритті пам'ятника Тараса Шевченка на оселі "Союзівка", Українського Народного Союзу, біля Нью-Йорку. Пам'ятник — роботи нашого славного світової слави скульптора Ол. Архипенка. Посвятив його Митрополит УАПЦ в ЗДА, Впреосв. Іван Теодорович. Був присутній на врочистості американський шевченкознавець і перекладач творів Шевченка на англійську мову, проф. Кларенс Меннінг. В добірній мистецькій програмі виступили хори і численні солісти. Виголошено низку промов.

НА ШЛЯХУ ЖИТТЯ

Народився. — Боян Яровенко, син Платона і Тамари з дому Скрипник (доньки архієпископа Мстислава), 16. 6. в Грімсбі.

Одружились. — Надія, дочка Євгенії і Романа Волошинів, з Евстахієм Габою, відомим спортсменом-футболістом у Торонті (Кан.).

Помер. — Микола Глобенко, 55, професор УВУ, дійсний член НТШ, співредактор Енциклопедії Українознавства, літературознавець, пох. в Каннах (Франція).

Помер. — Євген Спольський, 44, інженер-електрик, визначний спеціаліст, кол. політ'в'язень, пох. в Торонті (Канада).

ЗДА

Міжнародна ревія фльоти. — Біля Вірджинії відбулася на морі найбільша досі в історії світу міжнародна ревія фльоти. Нею відзначено 350-ліття Джемс-ставну.

У ревії взяли участь 111 кораблів із 18 держав: Канади, Англії, Франції, Італії, Голляндії, Еспанії, Бельгії, Португалії, Данії, Норвегії, Туреччини, Венесуелі, Куби, Уругваю, Перу, Колумбії, Домініканської республіки і ЗДА.

Це третя міжнародна морська ревія в історії ЗДА. Перша відбулася при участі 35 кораблів в 1893 році під Нью-Йорком. Другу приймав през. Теодор Рузвельт у 1907 році в Гемптон Ровдс.

Аеродром на полюсі. — Американська 8-ма фльота злаштувала аеродром на віддалі всього 1600 метрів від Північного полюса.

Лінійні кораблі непотрібні. — Довгі роки лінійні кораблі були володарями океанів. На час спокою їх пересунено в резерву, з якої вони, мабуть, вже не повернуться назад. Американське командування, яке озброює модерні кораблі телеметними стрільнями, вважає лінійні кораблі такими перестарілими, як еспанські гальони з XVI ст. Яка причина цьому? — По перше, вони потребують багато людей обслуги (2.700 старшин і матросів), їхня величина зовсім непотрібна для сили вогню, бо цю саму роботу можуть робити малі морські одиниці, вивінені атомовою зброєю, врешті вони надто неповоротні і будова їхня надто коштовна (100 міль. доларів). Модерний кружляк "Бостон" може що 30 секунд вистрілювати салву чотирьох телеметних стрілен, кермованих радаром, що летять зі швидкістю 1.700 миль на годину. Таких телеметних одиниць має тепер американська фльота 21: 8 кружляків, 10 авіоматов, 2 підводні човни і один контрторпедовець. З лінійних кораблів залишилось у службі всього три, а тринадцять перебувають у резерві.

Береженого, Бог береже. — В половині червня відбулися у Вашингтоні незвичайні маневри: пробна евакуація гелікоптерами... американського президента. Вісім гелікоптерів евакуювали особисту президентську охоронну службу, 19 безпосередніх співробітників та 15 журналістів і фотографів, які супроводили 6 президента в хвилини небезпеки. Дві машини причалили в президентському городі, а шість на площі перед палатою. У половині липня від-

будуться другі маневри з участю самого президента Айзенгавера. Тоді президента і його почот завезуть у секретну криївку, яка для нього зарезервована.

Президент заробляє замало. — Журнал "Лайф" порівнює платню американського президента з платнею європейських монархів і доходить до висновку, що президент заробляє замало. Його платня 100.000 дол. річно плюс 50.000 доларів на репрезентаційні видатки і 40.000 дол. на поїздки. Тим часом англійська королівська родина дістає річно 4,300.000 доларів, голландська — 395.000 дол. для королеви, 90.000 дол. на удержання двору, та по 80.000 доларів для князя Бернарда і Гринцеси Беатрікс, шведський король Густав Адольф дістає річно 700.000 дол. і ще має 10.000 дол. з квітів і городини в королівському городі, норвезький король Гакон дістає 140.000 дол. і 70.000 дол. на престолонаслідника — Оляфа, бельгійський король Бодуен — 780.000 дол., данський Фридерик — 350.000, грецька королівська пара — 250.000 дол., а велика люксембурзька княгиня Шарльота — 145.000 дол.

КАНАДА

Консерватисти при владі. — Канадійські вибори закінчилися перемогою консервативної партії, яка здобула 110 посольських мандатів. Після смерті одного з консервативних послів, консервативна партія має в парламенті 109 мандатів, ліберальна партія — 105, СіСіЕф — 25, Сошел Кредит — 19, решта дріб-

ні партії (усіх посольських мандатів є 265). Українці мають у теперішньому парламенті 6 представників: трьох консерватистів (М. Старчевський, І. Кучерела, І. Мандзюк), двох Сошел Кредит (А. Головач і П. Стефюра) і один з СіСіЕф (Ф. Заплітний). Один з них: Дост. Михайло Старчевський одержав теку міністра праці в уряді, очоленому Дост. Джоном Діфенбейкером. Це перший міністр Канади українського походження. Хоч народжений на канадійській землі (батьки його родом з села Іване Пусте, Борщівського повіту, Зах. Україна), міністр Старчевський зберіг найкращі почування до далекої землі своїх батьків і чисту батьківську мову.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ ДІФЕНБЕЙКЕР

Джонови Діфенбейкерові ми нас тепер 61 рік життя. У Саскатуні живе ще його старенька мати. По віровизнанні Джон Діфенбейкер є баптистом. Одружений вдруге в 1953 році з дочкою протестантського пастора в Кінгстоні.

Консерватист з ранньої молодости. Вже під час студій в Саскчеванському університеті студентський журнал виворотив йому, що стане в проводі канадійської опозиції. Але його мрією було стати одного дня прем'єр-міністром Канади. Про керівництво консервативної партії старався раніше двічі: в 1942 і 1948 роках, але вибрано його провідником щойно по уступленні Дрю, в грудні 1956. Послом від 1940 року.

Адвокат по фаху, він уважається здавна спеціалістом у справах закордонної політики. Брав участь в першій світовій

війні, як лейтенант канадського експедиційного корпусу в Європі.

Чимало паперу зумивають вибори. — Біля 500 тонн усяких друків (не враховуючи всієї пропагандивної літератури) зумивають вибори в Канаді. З виборчих округ прибуло до Оттави 10.000 мішків з поштою, кожний по 60 фунтів ваги, і 4000 скринь з виборчими документами. На їх магазинування призначено 10.000 квадратних стіп площі. А загалом минулі вибори коштували канадський уряд 7 мільйонів доларів.

Подорожіння коштів життя. — В останніх місяцях помітно подорожili кошти прожитку в Канаді. Коли прийняті 1949 рік за 100%, то в квітні ц. р. кошт прожитку подорожів на 121,1%. Зокрема підніслися ціни на: театральні, трамваєві й автобусові квитки, журнали, автомобільне забезпечення, хари за недержимування правил вуличного руху та на деякі харчі.

Канада потребуватиме хіміків. — На зборах всеканадійського об'єднання хіміків стверджено, що замало молодих людей студіюють хімію. У 1980 році канадійська індустрія потребуватиме біля 20.000 хіміків, а сьогодні zatrudнює всього тільки 8.000.

Вартість канадійського долара. — У половині червня платили в Нью-Йорку за канадійський долар — 1,05 долара американського. Це наслідок більших англійських інвестицій в Канаді і свободної торгівлі золотом.

Продукція нафти. — Між 1953 і 57 роком канадійська продукція нафти зросла більш як

єдвос. Коли порівнювати її з 1949 роком, то вона зросла увосьмеро. Сьогодні Канада стоїть на сьомому місці поміж продукторами, даючи річно 175,400.000 бочок. Перше місце займають ЗДА із 2.889,000.000 бочок річної продукції.

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Дорожнеча в Аргентині. — В Буенос Айресі перед будинком уряду демонструвала сотня жінок, протестуючи проти подорожніх коштів життя та проти недостачі цукру й вина. Всі робітничі синдикати, включно до журналістів, влаштували протестний страйк, перервавши роботу на одну годину.

Пероністи не заспокоїлись. — Під час відзначування роковин

Перон у Венесуелі грається з своїми улюбленими собачками

повалення режиму Перона в Буенос Айресі вибухло дві бомби. Поодинокі акти терору, демонстрації і страйки, організовані прихильниками Перона, трапляються там часто. Сам Перон, що замешкує тепер люксовий апартамент у Каракасі (Венесуеля), заперечує офіційно будь-який свій зв'язок з тією акцією. Дому, де він живе, береже венесуельська поліція, щоб не дістались до кол. диктатора небажані люди.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Промовлятиме королева? — Генеральний секретар Об'єднаних Націй запропонував британській делегації, щоб англійська королева Єлисавета II, під час візиту в ЗДА в жовтні ц. р., відвідала будинок ООН і промовила на одному із засідань. Звичайно, що в таких справах рішає не королева, а уряд, і він дасть секретаріатові ООН відповідь.

ФРАНЦІЯ

Кількість населення. — Під кінець 1956 року було у Франції 43,787.000 населення, за останній рік прибуло 350.000 мешканців.

Паризький ярмарок. — Сьогорічний паризький ярмарок ("Фур де Парі") був виймово успішний. Його відвідало понад 4 мільйони людей, в тому числі й 12 міністрів чужих держав. Виставляли свої товари 13.320 фірм (між ними 2.600 чужинних). На ярмарковій площі пишалось 21 павільйонів чужих держав. Ніколи ще не зроблено таких добрих фінансово-торговельних трансакцій.

Новий уряд. — Після доволі короткої кризи новий французький уряд очолив провідник радикальної партії Моріс Бурже-Монурі. Є він наймолодшим

Прем'єр-міністр М. Бурже-Монурі

прем'єр-міністром у Франції від 1883 року, бо має всього тільки 42 роки. Є героєм французького протинімецького руху спротиву (резистансу) і був 13 разів поранений у минулій війні.

"Безбожниця" Франція. — Б днях 15-16 червня до чудотворної місцевости Люрд прибула незвичайна проща: 30.000 вояків усіх французьких родів зброї з своїми генералами. Особливо зворушливим був відділ 450 воєнних інвалідів.

Море на Сагарі. — Французькі техніки наново обмірковують давний план: створити штучне море на Сагарі. Проект передбачає провести 50-кілометровий канал поміж заливом Габес і соленим озером Шот Дже-рід, яке лежить нижче поземі моря. В цей спосіб можна було б затопити біля двох міль-

йонів акрів пустиря, змінюючи клімат Південної Альжирії і Півд. Тунезії.

ТУНЕЗІЯ

Льотерія на армію. — Тунезійський уряд вирішив завести в себе національну льотерію, з якої прибутки будуть призначені на військові видатки.

Кара за многоженство. — Для мусулман, що беруть собі більше жінок, тунезійське законодавство встановило кару: 3 місяці в'язниці!

БЕЛЬГІЯ

Королева зацікавилась "Ми і Світ-ом". — Королева Єлисаве-

та, бабунки теперішнього бельгійського короля Бодуена, відвідала дім для старших віком заличенців в Есне біля Лієжу.

Зайшовши до кімнати нашого представника в Бельгії, п. Ігната Стахія, королева побачила на столику журнали "Ми і Світ" та "Нові Дні", взяла в руки та поправно перечитала в українській мові їхні заголовки. Відходячи королева взяла ці журнали для своєї бібліотеки.

Королева Єлисавета втішається великою пошаною бельгійців за свою харитативну діяльність та опіку над мистецтвом. На долученій фотографії королева Єлисавета в оточенні артистів королівської опери під час виступу нашого славного оперового співака Мирослава Скалі-Старицького (стоїть третій зліва).

НІМЕЧЧИНА

Американський дух. — Хто знає Німеччину з давніших часів, ледве, чи пізнавби її тепер. Відбудовані міста, напр., Франкфурт, з своїми широкими бульварами дуже нагадують Америку. Постає дуже багато замовних фірм і виросло чимало мільйонерів, які живуть і вдягаються на американський лад. Багато молодих німців кінчають свої студії в Америці, мають там своїх приятелів і тягнуть туди всією своєю душею.

Аденавер проти неутралістичності. — На одній з недавніх пресових конференцій, вже після свого повороту з Австрії, сказав німецький канцлер, що годі думати про неутралізмову Німеччину, щось на зразок Австрії. Він не вірить також у ніякі демілітаризовані зони, бо вони не мають жодного значення в атомову добу.

АВСТРИЯ

Втікачі. — Із 171.000 угорських втікачів, 6.000 вернулися назад додому, 30.000 залишаються в Австрії, 126 Американці відіслали з оглядів безпеки, а всі інші емігрують чи вже виемігрували.

Відвідини Аденавера. — В Австрії побував з офіційною візитом німецький канцлер Аденавер. Підписано договір, який дозволяє німецьким громадянам наново стати власниками свого майна в Австрії, якщо його вартість не переступає 260.000 шілінгів. Розмови з австрійським урядом оберталися головню довкола проблеми об'єднання Німеччини і можливої ролі Австрії як посередника в цій справі поміж Сходом і Заходом.

ФІНЛЯНДІЯ

Фінансова криза і гості з Кремля. — Фінляндію відвідала советська делегація під проводом самих асів: Хрущова й Булганіна. Сталося це саме в хвилині, коли Фінляндія переживає важку фінансову кризу. "Гості" приїхали непрошені, бо Фінляндці не хочуть від Москви нічого. Єдине їхнє бажання — зберегти свою незалежність.

Криза є також наслідком "добро-сусідських" взаємин з СССР. Після війни Фінляндія розвинула над міру свою індустрію, щоб могти машинами, кораблями та іншими продуктами сплачувати воєнні відшкодування СССР. Тоді сотні тисяч робітників прибули із сіл до міст. Гельсінкі мають сьо

Советські "туристи": Хрущов і Булганін під час подорожі до Фінляндії

годні двічі стільки населення (400.000), як мали перед війною. Цього процесу не можна нараз зупинити і робітникам треба дати працю. Отже виринає потреба ринків збуту на товари. Без цього країна не тільки не може дозволити собі на імпорт конечних сільськогосподарських товарів, але й наражена на фермент невдоволеного населення внутрі.

Для Москви це була дуже догідна нагода, щоб в заміну за господарські концесії запрягти Фінляндію в свою акцію на політично-пропагандивному полі.

БЛИЗЬКИЙ СХІД

Советські підводні човни для Єгипту. — Через Ля Манш, Гіб-

ральтар та Середземне море прибули до Єгипту три советські підводні човни, які посилять єгипетську флоту. Від Балтійського моря аж до Східного Середземномор'я вони плили на поверхні води і за їхніми маневрами наглядали американські винищувачі.

Йорданський король розвівся. — Йорданський король Гусейн розвівся з своєю жінкою, королевою Діною. Батьки королеви живуть в Каїрі і вона жила вже в них продовж останнього року. Можливо, що цей розвід має також і політичне підґрунтя, бо Гусейн є великим прихильником Заходу і противником Нассера. Діна закінчила каїрський університет і заки вийшла заміж (перед трьома роками), була професоркою на факультеті мистецтва.

Завзяті ліванські виборці. — Користаючи з демократичної свободи, дві ліванські родини хотіли вибрати послами до парламенту своїх родичів. Передвиборча пропаганда скоро перетворилась у бійку з незвичайно кривавим результатом: 18 вбитих і 25 поранених.

ПОЛЬЩА

Складна політична ситуація. — У Парижі побувало кілька польських послів з кат. парламентарної групи "Знак". Вони вільно говорили і вільно писала про їхні слова французька преса. Але опісля ті ж послі надіслали з Польщі листа, в якому пишуть:

"Звіdomлення з нашої конференції можуть викликати непорозуміння. Будемо, отже, дуже

вдячні, якщо опублікуєте зміст цього листа.

Польща становить частину блоку східних держав, вона зв'язана з СССР і підписала Варшавський договір. Депутати групи Знак уважають, що треба респектувати союзи польської народної республіки. Ми не вибирали нашого місця на глобусі і мусимо рахуватися з цим фактором. Польський народ, католицький у своїй масі, має комуністичний уряд. В ім'я загального добра, польські католики голосували на єдину урядову листу, послухавши ради своєї ієрархії. Вони хотіли в цей спосіб зберегти те, що вдасться, і уникнути трагічної катастрофи. Група Знак (8 осіб) є тільки символічним репрезентантом польських католиків. Її програма не є політичною, тільки моральною. Група Знак прийняла коєзистенцію щойно в жовтні, коли побачила, що умовини публічного життя в Польщі розвиваються в напрямку свободи й рівності. Але ми не зміщуємо перспектив християнських з комуністичними. Думаємо, що конкретно ми повинні підтримувати уряд, який готовий шанувати права людини, релігійну й культурну свободу та дозволяє нам на свободний культурний обмін із Заходом."

Неспокій в армії. — Газета "Жолнеж Вольносьці" опублікувала статтю генерала бригади Й. Жажицького, що є заступником міністра народної оборони і начальником політичного бюро польської армії. Він пише:

"В рядах польської армії багато старшин і воєнків сумніваються, чи корисним є наш со-

юз з СССР та чи має значення економічна советська допомога для Польщі. Цей антисоветизм часто сполучений також з антисемітизмом, який рідко проявляється назовні, натомість криється в тіні, у формі всяких фальшивих і неправдоподібних погослосок."

Жажицькі підкреслює потребу боротися з цими ворожими тенденціями, які хочуть захитати непорушний зв'язок з Советським Союзом.

КИТАЙ

Шалений ріст населення. — Один з визначних економістів обрахував, що коли в Китаї триватиме далі теперішнє темпо природного приросту, то в 2007 році він матиме стільки населення, скільки має сьогодні весь світ, тобто 2.600,000,000. З кінцем 1955 року жило вже 630 мільйонів китайців, а дехто епевняє, що й 700 мільйонів. Тепер річно прибуває в Китаю 18 мільйонів населення.

Тільки "занедбання". — У китайській провінції Куангсі звільнено з його посту губернатора за те, що він "занедбував свої обов'язки". Наслідком цього занедбання був такий розподіл харчів, що 550 осіб померло з голоду.

ТИБЕТ

Китайські війська покидають зрадливі верхи. — Пекінське радіо повідомило, що китайські війська опускають Тибет, який скупували від 1950 року. Вони опустять також, мабуть, і сусідній Непаль. Так, отже, три-мільйоновий свободолубний Ти-

10-ліття розв'язання Ріміні. — Під кінець липня виїде з Англії до Італії група кол. воїнів І Укр. Дивізії, щоб своїми відвідинами відзначити 10-ліття розв'язання табору полонених у Ріміні. Дивізійники візьмуть участь також в українському паломництві, саме в тому часі організованому, до Дівіно Аморе б. Риму.

Нова Управа Лікарського Товариства. — 1 червня в Нью-Йорку відбулися річні збори Лік. Т-ва. У проводі нової Управи став знову д-р Я. Восвідна. Інші члени Заряду: д-р Б. Макарюшка і д-р М. Сіменович — заст. голови, д-р Галя Носковська — секретар, д-р Якимів — насир, д-р Р. Сочинський, д-р В. Семків і д-р Оришкевич — члени Управи, д-р О. Любчак, д-р Сущків і д-р М. Погаза — Контр. Комісія, д-р О. Баран, д-р Б. Олесницький і д-р І. Чолган — Тов. Суд; редактором "Лікарського Вісника" обрано д-ра Р. Осінчука.

Відкриття пам'ятника на "Союзівці". — 10.000 українців взяло участь у відкритті пам'ятника Тараса Шевченка на оселі "Союзівка", Українського Народного Союзу, біля Нью-Йорку. Пам'ятник — роботи нашого славного світової слави скульптора Ол. Архипенка. Посвятив його Митрополит УАПЦ в ЗДА, Впреосв. Іван Теодорович. Був присутній на врочистості американський шевченкознавець і перекладач творів Шевченка на англійську мову, проф. Кларенс Меннінг. В добірній мистецькій програмі виступили хори і численні солісти. Виголошено низку промов.

НА ШЛЯХУ ЖИТТЯ

Народився. — Боян Яровенко, син Плятона і Тамари з дому Скрипник (доньки архієпископа Мстислава), 16. 6. в Грімсбі.

Одружились. — Надія, дочка Євгенії і Романа Волошинів, з Евстахієм Габою, відомим спортсменом-футболістом у Торонті (Кан.).

Помер. — Микола Глобенко, 55, професор УВУ, дійсний член НТШ, співредактор Енциклопедії Українознавства, літературознавець, пох. в Каннах (Франція).

Помер. — Євген Спольський, 44, інженер-електрик, визначний спеціаліст, кол. політ'язень, пох. в Торонті (Канада).

ЗДА

Міжнародна ревія фльоти. — Біля Вірджинії відбулася на морі найбільша досі в історії світу міжнародна ревія фльоти. Нею відзначено 350-ліття Джемс-стану.

У ревії взяли участь 111 кораблів із 18 держав: Канади, Англії, Франції, Італії, Голландії, Іспанії, Бельгії, Португалії, Данії, Норвегії, Туреччини, Венесуели, Куби, Уругваю, Перу, Колумбії, Домініканської республіки і ЗДА.

Це третя міжнародна морська ревія в історії ЗДА. Перша відбулася при участі 35 кораблів в 1893 році під Нью-Йорком. Другу приймав през. Теодор Рузвелт у 1907 році в Гемптон Ровдс.

Аеродром на полюсі. — Американська 8-ма фльота влаштувала аеродром на віддалі всього 1600 метрів від Північного полюса.

Лінійні кораблі непотрібні. — Довгі роки лінійні кораблі були володарями океанів. На час спокою їх пересунуено в резерву, з якої вони, мабуть, вже не повернуться назад. Американське командування, яке озброює модерні кораблі телеметними стрільнями, вважає лінійні кораблі такими перестарілими, як еспанські гальони з XVI ст. Яка причина цьому? — По перше, вони потребують багато людей обслуги (2.700 старшин і матросів), їхня величина зовсім не потрібна для сили вогню, бо цю саму роботу можуть робити малі морські одиниці, вивінувані атомовою зброєю, врешті вони надто неповороткі і будова їхня надто коштовна (100 міль. доларів). Модерний кружляк "Бостон" може що 30 секунд вистрілювати салву чотирьох телеметних стрілен, кермованих радаром, що летять зі швидкістю 1.700 миль на годину. Таких телеметних одиниць має тепер американська фльота 21: 8 кружляків, 10 авіоматов, 2 підводні човни і один контрторпедовець. З лінійних кораблів залишилось у службі всього три, а тринадцять перебувають у резерві.

Береженого, Бог береже. — В половині червня відбулися у Вашингтоні незвичайні маневри: пробна евакуація гелікоптерами... американського президента. Вісім гелікоптерів евакуювали особисту президентську охоронну службу, 19 безпосередніх співробітників та 15 журналістів і фотографів, які супроводили 6 президента в хвилині небезпек. Дві машини причаляли в президентському городі, а шість на площі перед палатою. У половині липня від-

будуться другі маневри з участю самого президента Айзенгавера. Тоді президента і його почот завезуть у секретну криївку, яка для нього зарезервована.

Президент заробляє замало. — Журнал "Лайф" порівнює платню американського президента з платнею європейських монархів і доходить до висновку, що президент заробляє замало. Його платня 100.000 дол. річно плюс 50.000 доларів на репрезентаційні видатки і 40.000 дол. на поїздки. Тим часом англійська королівська родина дістає річно 4.300.000 доларів, голландська — 395.000 дол. для королеви, 90.000 дол. на удержання двору, та по 80.000 доларів для князя Бернарда і принцеси Беатрікс, шведський король Густав Адольф дістає річно 700.000 дол. і ще має 10.000 дол. з квітів і городини в королівському городі, норвезький король Гакон дістає 140.000 дол. і 70.000 дол. на престолонаслідника — Оляфа, бельгійський король Бодуен — 780.000 дол., данський Фридерик — 350.000, грецька королівська пара — 250.000 дол., а велика люксембурзька княгиня Шарльота — 145.000 дол.

КАНАДА

Консерватисти при владі. — Канадійські вибори закінчилися перемогою консервативної партії, яка здобула 110 посольських мандатів. Після смерті одного з консервативних послів, консервативна партія має в парламенті 109 мандатів, ліберальна партія — 105, СіСіеФ — 25, Сошел Кредит — 19, решта дріб-

ні партії (усіх посольських мандатів є 265). Українці мають у теперішньому парламенті 6 представників: трьох консерватистів (М. Старчевський, І. Кучерель, І. Мандзюк), двох Сошел Кредит (А. Головач і П. Стефурра) і один з СіСіеФ (Ф. Заплітний). Один з них: Дост. Михайло Старчевський одержав теку міністра праці в уряді, очоленому Дост. Джоном Діфенбейкером. Це перший міністр Канади українського походження. Хоч народжений на канадійській землі (батьки його родом з села Іване Пусте, Борщівського повіту, Зах. Україна), міністр Старчевський зберіг найкращі почування до далекої землі своїх батьків і чисту батьківську мову.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ ДІФЕНБЕЙКЕР

Джонови Діфенбейкерові ми нає тепер 61 рік життя. У Саскатуні живе ще його старенька мати. По віровизнанні Джон Діфенбейкер є баптистом. Одружений вдруге в 1953 році з дочкою протестантського пастора в Кінгстоні.

Консерватист з ранньої молодости. Вже під час студій в Саскечеванському університеті студентський журнал виворожив йому, що стане в проводі канадійської опозиції. Але його мрією було стати одного дня прем'єр-міністром Канади. Про керівництво консервативної партії старався раніше двічі: в 1942 і 1948 роках, але вибрано його провідником щойно по уступленні Дрю, в грудні 1956. Послом від 1940 року.

Адвокат по фаху, він уважається здавна спеціалістом у справах закордонної політики. Брав участь в першій світовій

війні, як лейтенант канадського експедиційного корпусу в Європі.

Чимало паперу зуживають вибори. — Біля 500 тонн усяких друків (не враховуючи всієї пропагандивної літератури) зуживають вибори в Канаді. З виборчих округ прибуло до Оттави 10.000 мішків з поштою, кожний по 60 фунтів ваги, і 4000 скринь з виборчими документами. На їх магазинування призначено 10.000 квадратних стіп площі. А загалом минулі вибори коштували канадський уряд 7 мільйонів доларів.

Подорожіння коштів життя. — В останніх місяцях помітно подорожili кошти прожитку в Канаді. Коли прийняти 1949 рік за 100%, то в квітні ц. р. кошт прожитку подорожів на 121,1%. Зокрема піднеслися ціни на: театральні, трамваєві й автобусні квитки, журнали, автомобільне забезпечення, кари за недотримування правил вуличного руху та на деякі харчі.

Канада потребуватиме хіміків. — На зборах всеканадійського об'єднання хіміків stwierджено, що замало молодих людей студіюють хімію. У 1980 році канадійська індустрія потребуватиме біля 20.000 хіміків, а сьогодні zatrudнює всього тільки 8.000.

Вартість канадійського долара. — У половині червня платили в Нью-Йорку за канадійський долар — 1,05 долара американського. Це наслідок більших англійських інвестицій в Канаді і свободної торгівлі золотом.

Продукція нафти. — Між 1953 і 57 роком канадійська продукція нафти зросла більш як

едвос. Коли порівнювати її з 1949 роком, то вона зросла увосьмеро. Сьогодні Канада стоїть на сьомому місці поміж продукторами, даючи річно 175,400.000 бочок. Перше місце займають ЗДА із 2.889,000.000 бочок річної продукції.

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Дорожничка в Аргентині. — В Буенос Айресі перед будинком уряду демонструвала сотня жінок, протестуючи проти подорожних коштів життя та проти недостачі цукру й вина. Всі робітничі синдикати, включно до журналістів, влаштували протестний страйк, перервавши роботу на одну годину.

Пероністи не заспокоїлись. — Під час відзначування роковин

Перон у Венесуелі грається з своїми улюбленими собачками

повалення режиму Перона в Буенос Айресі вибухло дві бомби. Поодинокі акти терору, демонстрації і страйки, організовані прихильниками Перона, трапляються там часто. Сам Перон, що замешкує тепер люксовий апартамент у Каракасі (Венесуеля), заперечує офіційно будь-який свій зв'язок з тією акцією. Дому, де він живе, береже венесуельська поліція, щоб не дісталися до кол. диктатора небажані люди.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Промовлятиме королева? — Генеральний секретар Об'єднаних Націй запропонував британській делегації, щоб англійська королева Єлисавета II, під час візиту в ЗДА в жовтні ц.р., відвідала будинок ООН і промовила на одному із засідань. Звичайно, що в таких справах рішає не королева, а уряд, і він дасть секретаріатові ООН відповідь.

ФРАНЦІЯ

Кількість населення. — Під кінець 1956 року було у Франції 43,787.000 населення, за останній рік прибуло 350.000 мешканців.

Паризький ярмарок. — Сьогоднішній паризький ярмарок ("Фур де Пари") був виймово успішний. Його відвідало понад 4 мільйони людей, в тому числі й 12 міністрів чужих держав. Виставляли свої товари 13.320 фірм (між ними 2.600 чужинних). На ярмарковій площі пішалося 21 павільйонів чужих держав. Ніколи ще не зроблено таких добрих фінансово-торговельних трансакцій.

Новий уряд. — Після доволі короткої кризи новий французький уряд очолив провідник радикальної партії Моріс Бурже-Монурі. Є він наймолодшим

Прем'єр-міністр М. Бурже-Монурі

прем'єр-міністром у Франції від 1883 року, бо має всього тільки 42 роки. Є героєм французького протинімецького руху спротиву (резистансу) і був 13 разів поранений у минулій війні.

"Безбожниця" Франція. — Б днях 15-16 червня до чудотворної місцевости Люрд прибула незвичайна проща: 30.000 вояків усіх французьких родів зброї з своїми генералами. Особливо зворушливим був відділ 450 воєнних інвалідів.

Море на Сагарі. — Французькі техніки наново обмірковують давний плян: створити штучне море на Сагарі. Проект передбачає провести 50-кілометровий канал поміж заливом Габес і соленим озером Шот Джерід, яке лежить нижче поземуч моря. В цей спосіб можна було б затопити біля двох міль-

йонів акрів пустиря, змінюючи клімат Південної Альжирії і Півд. Тунезії.

ТУНЕЗІЯ

Льотерія на армію. — Тунезійський уряд вирішив завести в себе національну льотерію, з якої прибутки будуть призначені на військові видатки.

Кара за многоженство. — Для мусулман, що беруть собі більше жінок, тунезійське законодавство встановило кару: 3 місяці в'язниці!

БЕЛЬГІЯ

Королева зацікавилась "Ми і Світ-ом". — Королева Єлисаве-

та, бабуня теперішнього бельгійського короля Бодуена, відвідала дім для старших віком заличенців в Есне біля Лісжу.

Зайшовши до кімнати нашого представника в Бельгії, п. Ігната Стахія, королева побачила на столику журнали "Ми і Світ" та "Нові Дні", взяла в руки та поправно перечитала в українській мові їхні заголовки. Відходячи королева взяла ці журнали для своєї бібліотеки.

Королева Єлисавета втішається великою пошаною бельгійців за свою харитативну діяльність та опіку над мистецтвом. На долученій фотографії королева Єлисавета в оточенні артистів королівської опери під час виступу нашого славного оперового співака Мирослава Скалі-Старицького (стоїть третій зліва).

НІМЕЧЧИНА

Американський дух. — Хто знає Німеччину з давніших часів, ледве, чи пізнає її тепер. Відбудовані міста, напр., Франкфурт, з своїми широкими бульварами дуже нагадують Америку. Постало дуже багато заможних фірм і виросло чимало мільйонерів, які живуть і вдягаються на американський лад. Багато молодих німців кінчають свої студії в Америці, мають там своїх приятелів і тягнуть туди всією своєю душею.

Аденавер проти нейтральності. — На одній з недавніх пресових конференцій, вже після свого повороту з Австрії, сказав німецький канцлер, що годі думати про нейтральну Німеччину, щось на зразок Австрії. Він не вірить також у ніякі демілітаризовані зони, бо вони не мають жодного значення в атомову добу.

АВСТРІЯ

Втікачі. — Із 171.000 угорських втікачів, 6.000 вернулися назад додому, 30.000 залишаються в Австрії, 126 американці відіслали з оглядів безпеки, а всі інші емігрують чи вже виемігрували.

Відвідини Аденавера. — В Австрії побував з офіційною візитом німецький канцлер Аденавер. Підписано договір, який дозволяє німецьким громадянам наново стати власниками свого майна в Австрії, якщо його вартість не переступає 260.000 шілінгів. Розмови з австрійським урядом оберталися головню довкола проблеми об'єднання Німеччини і можливої ролі Австрії як посередника в цій справі поміж Сходом і Заходом.

ФІНЛЯНДІЯ

Фінансова криза і гості з Кремля. — Фінляндію відвідала советська делегація під проводом самих асів: Хрущова й Булганіна. Сталося це саме в хвилині, коли Фінляндія переживає важку фінансову кризу. "Гості" приїхали непрошені, бо Фінляндці не хочуть від Москви нічого. Єдине їхнє бажання — зберегти свою незалежність.

Криза є також наслідком "добро-сусідських" взаємин з СССР. Після війни Фінляндія розвинула над міру свою індустрію, щоб могли машинами, кораблями та іншими продуктами сплачувати воєнне відшкодування СССР. Тоді сотні тисяч робітників прибули із сіл до міст. Гельсінкі мають сьо

Советські "туристи": Хрущов і Булганін під час подорожі до Фінляндії

годні двічі стільки населення (400.000), як мали перед війною. Цього процесу не можна нараз зупинити і робітникам треба дати працю. Отже виринає потреба ринків збуту на товари. Без цього країна не тільки не може дозволити собі на імпорт кінцевих сільськогосподарських товарів, але й наражена на фермент невдоволеного населення всередині.

Для Москви це була дуже догідна нагода, щоб в заміну за господарські концесії запрягти Фінляндію в свою акцію на політично-пропагандивному полі.

БЛИЗЬКИЙ СХІД

Советські підводні човни для Єгипту. — Через Ля Манш, Гіб-

ральтар та Середземне море прибули до Єгипту три советські підводні човни, які посилять єгипетську флоту. Від Балтійського моря аж до Східного Середземного моря вони плили на поверхні води і за їхніми маневрами наглядали американські винищувачі.

Йорданський король розвівся. — Йорданський король Гусейн розвівся з своєю жінкою, королевою Діною. Батьки королеви живуть в Каїрі і вона жила вже в них продовж останнього року. Можливо, що цей розвід має також і політичне підґрунтя, бо Гусейн є великим прихильником Заходу і противником Нассера. Діна закінчила каїрський університет і заки вийшла заміж (перед трьома роками), була професоркою на факультеті мистецтва.

Завзяті ліванські виборці. — Користаючи з демократичної свободи, дві ліванські родини хотіли вибрати послами до парламенту своїх родичів. Передвиборча пропаганда скоро перетворилась у бійку з незвичайно кривавим результатом: 18 вбитих і 25 поранених.

ПОЛЬЩА

Складна політична ситуація. — У Парижі побувало кілька польських послів з кат. парламентарної групи "Знак". Вони вільно говорили і вільно писали про їхні слова французька преса. Але опісля ті ж послі надіслали з Польщі листа, в якому пишуть:

"Звіdomлення з нашої конференції можуть викликати непорозуміння. Будемо, отже, дуже

вдячні, якщо опублікуєте зміст цього листа.

Польща становить частину блоку східних держав, вона зв'язана з СССР і підписала Варшавський договір. Депутати групи Знак уважають, що треба респектувати союзи польської народної республіки. Ми не вибирали нашого місця на глобусі і мусимо рахуватися з цим фактором. Польський народ, католицький у своїй масі, має комуністичний уряд. В ім'я загального добра, польські католики голосували на єдину урядову листу, послухавши ради своєї ієрархії. Вони хотіли в цей спосіб зберегти те, що вдасться, і уникнути трагічної катастрофи. Група Знак (8 послів) є тільки символічним репрезентантом польських католиків. Її програма не є політичною, тільки моральною. Група Знак прийняла коєзистенцію щойно в жовтні, коли побачила, що умовини публічного життя в Польщі розвиваються в напрямку свободи й рівності. Але ми не змішуємо перспектив християнських з комуністичними. Думаємо, що конкретно ми повинні підтримувати уряд, який готовий шанувати права людини, релігійну й культурну свободу та дозволяє нам на свободний культурний обмін із Заходом."

Неспокій в армії. — Газета "Жолиєж Вольносьці" опублікувала статтю генерала бригади Й. Зажичкого, що є заступником міністра народної оборони і начальником політичного бюро польської армії. Він пише:

"В рядах польської армії багато старшин і воєнків сумніваються, чи корисним є наш со-

юз з СССР та чи має значення економічна советська допомога для Польщі. Цей антисовєтизм часто сполучений також з антисемітизмом, який рідко виявляється назовні, натомість скривається в тіні, у формі всяких фальшивих і неправдоподібних поголосок."

Зажички підкреслює потребу боротися з цими ворожими тенденціями, які хочуть захитати непорушний зв'язок з Советським Союзом.

КИТАЙ

Шалений ріст населення. — Один з визначних економістів обрахував, що коли в Китаї триватиме далі теперішнє темпо природного приросту, то в 2007 році він матиме стільки населення, скільки має сьогодні весь світ, тобто 2.600.000.000. З кінцем 1955 року жило вже 630 мільйонів китайців, а дехто епєвняє, що й 700 мільйонів. Тепер річно прибуває в Китаю 18 мільйонів населення.

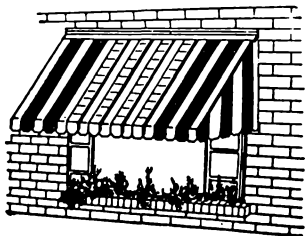
Тільки "занедбання". — У китайській провінції Куангсі звільнено з його посту губернатора за те, що він "занедбував свої обов'язки". Наслідком цього занедбання був такий розподіл харчів, що 550 осіб померло з голоду.

ТИБЕТ

Китайські війська покидають зрадливі верхи. — Пекінське радіо повідомило, що китайські війська опускають Тибет, який скупували від 1950 року. Вони опустять також, мабуть, і сусідній Нєпаль. Так, отже, три-мільйоновий свободолєбний Ті-

KOOL LITE ALUMINUM AWNING COMPANY

176 Norseman St. — Toronto 18, Ont.

виробляє з алюмінієм
різноколірові дашки (криші)
над вікнами, дверми, літніми
верандами, виставовими вік-
нами і т. п.

Ці т. зв. Awnings and Canopies на бажання заінтересованих можуть бути трьох родів:

- 1) постійні, що не рухаються,
- 2) рухомі, що їх можна відкривати і закривати, і
- 3) рольовані, що їх можна піднімати та спускати.

За інформаціями та зі замовленнями звертатися до співвласника цієї фірми п. І. Лещишина.

Телефони:

Бюро: RO 7-1441
BE 3-3121

Мешк.: RO 6-4613

КАЖУТЬ:

Штурм, Марконі й Левіс,
Тавропулос, Лещинські й Дейвіс
І земляк наш Петро Кучер,
Що найкращий — це хліб "ФЮЧЕР"!

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

"БУДУЧНІСТЬ"

"THE FUTURE BAKERY"

735 Queen St. W. Toronto, Ontario

KELVINATOR

СЛАВИТЬСЯ НАЙКРАЩИМИ ХОЛОДІЛЬНИКАМИ

— Правди діти ніде,
Скільки марне іде:
І молока й товщі,
Горі м'яса й борщі...
— А ви в "Альфу" зайдіть
Й холодильник купіть!

ЦЕЙ МОДЕЛЬ, ЩО В НЬОМУ МОЖНА ПРИМІСТИТИ ВИ-
ГІДНО 51 ФУНТІВ ХАРЧІВ, КОШТУЄ ТІЛЬКИ 210 ДОЛЯРІВ.

Всі роди холодильників цієї та інших фірм дешево та на
догідних умовах знайдете в

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM 3-9637